

กรณีตัวอย่างรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่มีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 21 คำร้อง

กรณีที่ 1 การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งเพศ กรณีกล่าวอ้างว่าได้รับการประเมินผลการปฏิบัติราชการและเลื่อนเงินเดือนโดยไม่เป็นธรรม และไม่ได้รับอนุญาตให้แต่งกายตามเพศสภาพ (รายงานฯ ที่ 72/2564)	
ประเด็นการร้องเรียน	<p>กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า ข้าราชการครูโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดบุรีรัมย์ได้รับการประเมินผลการปฏิบัติราชการและเลื่อนเงินเดือนโดยไม่เป็นธรรม และไม่ได้รับอนุญาตให้แต่งกายตามเพศสภาพ</p>
การดำเนินการ	<p>กสม. พิจารณาแล้วมี 4 ประเด็น คือ</p> <p>ประเด็นแรก ผู้ร้องเป็นข้าราชการและบุคคลข้ามเพศที่มีการแสดงออกแตกต่างจากเพศกำเนิดย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยผูกพันในฐานะภาคีและสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ</p> <p>ประเด็นที่สอง กรณีคณะผู้บริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 51 จังหวัดบุรีรัมย์ (ผู้ถูกร้อง) ออกหนังสือว่ากล่าวตักเตือน จัดทำบันทึกความเข้าใจ และไม่ให้ผู้เสียหายผ่านการประเมินครูผู้ช่วย รวมทั้งประเมินเลื่อนเงินเดือนเพียงร้อยละ 1 ของเงินเดือนปัจจุบัน ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งเพศ ผู้เสียหายได้ยื่นฟ้องประเด็นเดียวกันนี้ต่อศาลปกครองกลาง ตามคดีหมายเลขดำที่ บ.๑๐๒/๒๕๖๓ จึงเป็นกรณีตามมาตรา 39 (1) ประกอบมาตรา 39 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560</p> <p>ประเด็นที่สาม การให้บุคคลข้ามเพศแต่งกายและไว้ทรงผมที่เหมาะสมกับการเป็นข้าราชการ ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๖/๑๗๓๔ เรื่อง ข้อหารือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการแต่งกายของข้าราชการครู ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๐ จึงเป็นการวินิจฉัยและวางแนวปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ในชั้นนี้จึงยังไม่ปรากฏว่า มีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงเห็นควรยุติเรื่องในประเด็นนี้</p> <p>ประเด็นที่สี่ กรณีขอให้มีมาตรการคุ้มครองความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้เสียหาย ซึ่งอาจเกิดจากการคุกคามของผู้บังคับบัญชา กสม. จึงไม่อาจดำเนินการตามคำขอของผู้ร้องในประเด็นนี้ได้ เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ไม่มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจแก่ กสม. ในการดำเนินการดังกล่าว จึงยุติเรื่องในประเด็นนี้เช่นเดียวกัน</p> <p>อย่างไรก็ตาม การที่บรรดากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวกับการแต่งกายและการไว้ทรงผมของข้าราชการที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันกำหนดรูปแบบการแต่งกายและ</p>

	<p>การไว้ทรงผมของบุคคลที่มีเพศกำเนิดเป็นชายและหญิง แต่มิได้กำหนดแนวทางให้แก่บุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ จึงไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคทางเพศที่ได้รับการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 รวมถึงกติการะหว่างประเทศ ว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองเป็นเหตุให้บุคคลที่มีเพศสภาพ หรือ การแสดงออกที่แตกต่างจากเพศกำเนิดซึ่งเป็นข้าราชการไม่อาจใช้สิทธิในการแต่งกายตามเพศสภาพหรืออัตลักษณ์ทางเพศของตนได้ เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติของกฎหมาย เฉพาะที่ให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน จึงมีมติให้ข้อเสนอแนะ มาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อสำนักนายกรัฐมนตรี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) ประกอบมาตรา 42</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการ หรือแนวทางในการ ส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน และ ข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับ หลักสิทธิมนุษยชน</p>	<p>สำนักนายกรัฐมนตรีควรเร่งรัดการดำเนินการศึกษา ปรับปรุง และแก้ไขระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การไว้ผมและการแต่งกายของข้าราชการ ลูกจ้าง และผู้ที่ทำงาน ในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2516 ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันและหลักสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะหลักความเสมอภาคหรือความเท่าเทียมระหว่างเพศ เพื่อรับรองสิทธิในการแต่งกายตามเพศสภาพหรืออัตลักษณ์ทางเพศของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ หรือมีการแสดงออกที่แตกต่างจากเพศกำเนิด</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>สำนักนายกรัฐมนตรี แจ้งว่า ได้รับทราบข้อเสนอแนะของ กสม. แล้ว และเห็นพ้องกับการแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การไว้ผมและการแต่งกายของข้าราชการ ลูกจ้าง และผู้ที่ทำงานในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2516 ซึ่งมีผลบังคับใช้มานาน และในบางเรื่อง อาจมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักนายกรัฐมนตรีมีระเบียบที่อยู่ในความพิจารณาที่อยู่ระหว่างการปรับปรุง ได้แก่ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2544 และ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2544 ดังนั้น จึงไม่อาจสามารถดำเนินการในส่วนของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การไว้ผม และการแต่งกายของข้าราชการ ลูกจ้าง และผู้ที่ทำงานในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2516 ได้ทัน ในปีงบประมาณนี้ อย่างไรก็ตาม สำนักนายกรัฐมนตรีจะได้บรรจุในแผนการปรับปรุง ระเบียบดังกล่าวในปีงบประมาณถัดไป</p>

กรณีที่ 2 เสรีภาพในการติดต่อสื่อสารอันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน กรณีกล่าวอ้างว่าโรงเรียนกำหนดมาตรการการใช้โทรศัพท์มือถือและเครื่องมือสื่อสารอื่นที่มีลักษณะคล้ายกันในโรงเรียน (รายงานฯ ที่ 99/2564)	
ประเด็นการร้องเรียน	กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า ประกาศโรงเรียนเทพศิรินทร์ เรื่อง มาตรการการใช้โทรศัพท์มือถือและเครื่องมือสื่อสารประเภทอื่นที่ใช้ในลักษณะคล้ายกันของนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2563 อาจไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่มีการอ้างกฎหมายที่ให้อำนาจ และมาตรการดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของนักเรียน
การดำเนินการ	<p>กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีประกาศโรงเรียนเทพศิรินทร์ เรื่อง มาตรการการใช้โทรศัพท์มือถือและเครื่องมือสื่อสารประเภทอื่นที่ใช้ในลักษณะคล้ายกันของนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2563 แม้จะมีลักษณะเป็นการห้ามไม่ให้บุคคลใช้เครื่องมือสื่อสารในการติดต่อสื่อสารถึงกัน อันมีลักษณะเป็นการจำกัดเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารก็ตาม แต่เป็นเพียงมาตรการที่กำหนดขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งเป็นการชั่วคราวในระหว่างที่มีการเรียนการสอนเท่านั้น โดยมีเหตุผลความจำเป็นและไม่เป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ในชั้นนี้จึงยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการออกประกาศดังกล่าวเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p> <p>กรณีโรงเรียนเทพศิรินทร์กำหนดมาตรการโดยให้โรงเรียนเทพศิรินทร์หรือครูผู้สอนสามารถยึดเครื่องโทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารที่นำมาใช้งานในลักษณะที่เป็นการฝ่าฝืนประกาศ โดยปล่อยให้เป็นไปตามดุลพินิจของครูผู้สอนแต่ละบุคคล อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน และไม่สอดคล้องกับวิธีการลงโทษนักเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. 2548 อย่างไรก็ตาม แม้ในชั้นการตรวจสอบจะยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้มีการกระทำ อันเป็นการละเมิดต่อสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน แต่เนื่องจากมาตรการในการยึดเครื่องโทรศัพท์หรือเครื่องมือสื่อสารดังกล่าวมีประเด็นที่อาจนำไปสู่การละเมิดสิทธิมนุษยชน ประกอบกับในปัจจุบันสังคมไทยได้ก้าวเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสาร ทำให้มีการนำเครื่องมือสื่อสารประเภทต่าง ๆ มาใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้นจนกลายเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการดำรงชีวิต ซึ่งการใช้เครื่องมือสื่อสารในกิจกรรมและช่วงเวลาที่เหมาะสมจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้น เพื่อให้การบริหารกิจการของสถานศึกษาและการจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นไปอย่างเรียบร้อย ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของมนุษย์โดยเฉพาะเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารและสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน ตลอดจนป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในเรื่องลักษณะเดียวกันนี้ภายในสถานศึกษาของผู้ถูกร้อง และสถาบันการศึกษาอื่นที่อยู่ภายใต้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กสม. จึงมีมติให้ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อโรงเรียนเทพศิรินทร์ (ผู้ถูกร้อง) และกระทรวงศึกษาธิการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา</p>

	<p>247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) ประกอบมาตรา 42</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการ หรือแนวทางในการ ส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) โรงเรียนเทพศิรินทร์ (ผู้ถูกร้อง) ควรแก้ไขปรับปรุงประกาศ เรื่อง มาตรการการใช้ โทรศัพท์มือถือและเครื่องมือสื่อสารประเภทอื่นที่ใช้ในลักษณะคล้ายกันของนักเรียน โรงเรียนเทพศิรินทร์ ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2563 ให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน โดยอาจกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมในการปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าว หรือจัดทำแนว ปฏิบัติที่ชัดเจน โดยเฉพาะในเรื่องที่มีความเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพื่อให้ ครูผู้สอนหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและไม่กระทบต่อ เสรีภาพในการติดต่อสื่อสารและสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน ทั้งนี้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียน ครูผู้สอน บุคลากร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเรื่องดังกล่าวนี้ด้วย</p> <p>(2) กระทรวงศึกษาธิการควรจัดทำแนวทางหรือมาตรฐานกลางเกี่ยวกับมาตรการ การใช้โทรศัพท์มือถือและเครื่องมือสื่อสารประเภทอื่นที่ใช้ในลักษณะคล้ายกัน ตลอดจนให้ คำแนะนำแก่สถาบันการศึกษาที่อยู่ภายใต้สังกัดทั้งภาครัฐและเอกชน ในกรณี ที่สถาบันการศึกษามีความจำเป็นที่ต้องมีการออกระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับใด ๆ ในการบริหารกิจการของสถานศึกษาและการจัดการกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับมาตรการ การใช้โทรศัพท์มือถือและเครื่องมือสื่อสารประเภทอื่นที่ใช้ในลักษณะคล้ายกันเพื่อใช้บังคับ ภายในสถานศึกษา ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารและสิทธิของ บุคคลในทรัพย์สินซึ่งได้รับการรับรองและคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และหนังสือสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทย เป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แจ้งว่าได้จัดทำร่างประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรการการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่และเครื่องมือสื่อสารของนักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษา พ.ศ. .... ซึ่งมีวัตถุประสงค์เป็นการกำหนดมาตรการการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ และเครื่องมือสื่อสารของนักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็น แนวทางในการออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศเกี่ยวกับการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่และ เครื่องมือสื่อสารของนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ในการบริหารกิจการขอสถานศึกษา และการจัดการเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้และ บูรณาการตามความเหมาะสมในการนำโทรศัพท์เคลื่อนที่และเครื่องมือสื่อสารมาใช้เป็นสื่อ การเรียนการสอน เพื่อใช้บังคับภายในสถานศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์มายังสำนักงาน กสม. พิจารณาให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างประกาศฯ โดยเฉพาะในประเด็นที่อาจ ส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนฯ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนประกอบการ พิจารณาปรับปรุงร่างประกาศฯ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น</p>

กรณีศึกษา 3 สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุข กรณีกล่าวอ้างว่า รถฉุกเฉินไม่ได้มาตรฐานสำหรับใช้ ในการให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต (รายงานฯ ที่ 126/2564)	
ประเด็นการร้องเรียน	<p>กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2562 บิดาของผู้ร้องมีอาการเจ็บแน่นหน้าอก อาเจียน และเริ่มหายใจลำบาก ผู้ร้องได้แจ้งเหตุฉุกเฉินผ่านแอปพลิเคชัน EMS 1669 พร้อมทั้งโทรศัพท์แจ้งสายด่วน 1669 ในทันทีเกี่ยวกับอาการของบิดา โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับสายได้สอนวิธีการปั๊มหัวใจเบื้องต้น (Cardiopulmonary Resuscitation: CPR) และให้รถฉุกเฉินมารับ ซึ่งผู้ร้องได้ปฏิบัติตามคำแนะนำดังกล่าว ต่อมารถอาสาสมัครของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊งมาถึงที่เกิดเหตุ แต่เจ้าหน้าที่ไม่มีความสามารถในการให้ความช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที รวมทั้งรถและอุปกรณ์สำหรับบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินก็ไม่มีความพร้อมและไม่ได้มาตรฐานในการให้บริการ ผู้ร้องไม่มีทางเลือกอื่นจึงยินยอมให้รถตู้คันดังกล่าวนำบิดาไปส่งที่โรงพยาบาลกรุงเทพ และในขณะที่เดินทางไปโรงพยาบาลก็ไม่มีเจ้าหน้าที่เฝ้าดูอาการแต่อย่างใด หลังจากนั้นประมาณ 15 นาที ผู้ร้องได้รับแจ้งจากแพทย์ผู้ให้การรักษาว่าบิดาของผู้ร้องเสียชีวิตแล้ว โดยผู้ร้องถูกเรียกเก็บเงินค่าบริการจากมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง และโรงพยาบาลกรุงเทพ</p>
การดำเนินการ	<p>กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีการส่งการรถฉุกเฉินเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยวิกฤตของศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการด้านการแพทย์ฉุกเฉิน (1669) โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า (ผู้ถูกร้องที่ 1) และการออกให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง (ผู้ถูกร้องที่ 2) จากข้อเท็จจริง ยังไม่พบว่ามีกระทำความผิดหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ส่วนกรณีการจัดให้มีการส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลอื่น มีหลักเกณฑ์ว่า โรงพยาบาลจะไม่มีสิทธิเรียกเก็บเงินค่ารักษาพยาบาลกับผู้ป่วยที่ผ่านการคัดแยกว่าเป็นผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต ซึ่งภายหลังจากที่ผู้ร้องได้ส่งเรื่องร้องเรียนไปยังสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติได้ประสานไปยังโรงพยาบาลกรุงเทพ พบว่าบิดาของผู้ร้องเข้าเกณฑ์ผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต จึงได้คืนเงินจำนวนดังกล่าวเต็มจำนวนให้กับผู้ร้อง อย่างไรก็ตาม สิทธิตามนโยบาย “เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่” มีความสำคัญต่อผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในเรื่องค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาล แต่ประชาชนบางส่วนยังไม่ทราบถึงสิทธิดังกล่าว เมื่อสถานพยาบาลไม่มีการประเมินคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉินและไม่มีการแจ้งผลของการคัดแยกให้ผู้ป่วย หรือญาติของผู้ป่วยทราบจึงทำให้ผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตเสียสิทธิดังกล่าว จึงมีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง (ผู้ถูกร้องที่ 2) และโรงพยาบาลกรุงเทพ (ผู้ถูกร้องที่ 3) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) ประกอบมาตรา 42</p>

<p>ข้อเสนอแนะมาตรการ หรือแนวทางในการ ส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติควรประสานไปยังเทศบาลนครปากเกร็ด เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เทศบาลนครปากเกร็ด เป็นผู้ดำเนินงานหรือบริหารจัดการระบบ การแพทย์ฉุกเฉินท้องถิ่น ตามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน เรื่อง หลักเกณฑ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินงานและบริหารจัดการระบบ การแพทย์ฉุกเฉินในระดับท้องถิ่น พ.ศ. 2560 และฉบับที่ พ.ศ. 2561 เพื่อเป็นการแก้ไข ปัญหาฉุกเฉินระดับสูงในพื้นที่อำเภอปากเกร็ดมีไม่เพียงพอ และเพื่อให้ศูนย์รับแจ้งเหตุ และสั่งการด้านการแพทย์ฉุกเฉิน (1669) โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า (ผู้ถูกร้องที่ 1) บริหาร จัดการฉุกเฉินระดับสูงในเหตุการณ์ฉุกเฉินในระยะเวลาที่จำกัดและเร่งด่วนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตที่ต้องการความช่วยเหลือ อย่างทันท่วงที</p> <p>(2) สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติควรกำชับให้ผู้ปฏิบัติการ หน่วยปฏิบัติการ และ สถานพยาบาล ปฏิบัติการฉุกเฉินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไข และมาตรฐานที่กำหนด ไว้ในพระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2551 พร้อมทั้งกำชับให้สถานพยาบาล ที่รักษาพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉินดำเนินการตรวจคัดแยกระดับความฉุกเฉินของผู้ป่วย ทุกครั้ง และหากพบว่าเป็นผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตให้แจ้งสิทธิตามนโยบาย “เจ็บป่วยฉุกเฉิน วิกฤต มีสิทธิทุกที่” ให้ผู้ป่วยหรือญาติของผู้ป่วยทราบทุกครั้งเพื่อป้องกันมิให้ผู้ป่วยฉุกเฉิน วิกฤตเสียสิทธิดังกล่าว</p> <p>(3) มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง (ผู้ถูกร้องที่ 2) ควรดำเนินการสอบสวนกรณีที่มีบุคคลอ้างว่าอยู่ ในสังกัดของผู้ถูกร้องที่ 2 ทำการเสนอบริการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการจัดการศพกับ ฝ่ายผู้ร้อง โดยมีค่าใช้จ่ายเพื่อป้องกันมิให้บุคคลดังกล่าว เรียกร้องสิ่งตอบแทนจากผู้ที่ได้รับ การช่วยเหลือในทุกกรณี และต้องไม่แสวงหาผลประโยชน์กับกิจกรรมของผู้ถูกร้องที่ 2 ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม อันขัดต่อข้อบังคับและระเบียบปฏิบัติว่าด้วยอาสาสมัคร มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ข้อ 14.5 ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือ รวมทั้งควรกำชับ ให้เจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครในสังกัดของผู้ถูกร้องที่ 2 แจ้งให้ญาติผู้เสียชีวิตทราบทุกครั้ง ถึงการให้บริการของผู้ถูกร้องที่ 2 ที่มีการสนับสนุนโลงศพ และการเคลื่อนย้ายศพให้ โดยไม่มีค่าบริการ เพื่อให้ญาติของผู้เสียชีวิตมีทางเลือกในการจัดการกับศพของผู้เสียชีวิต</p> <p>(4) โรงพยาบาลกรุงเทพ (ผู้ถูกร้องที่ 3) ควรกำชับให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดซึ่งเป็น ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการแพทย์ฉุกเฉินปฏิบัติตามหลักการเกี่ยวกับปฏิบัติการฉุกเฉินตาม ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2551 และปฏิบัติตามประกาศ กระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้ป่วย ฉุกเฉิน การระดมทรัพยากรและมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือเยียวยา และการจัดให้มีการส่ง ต่อผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลอื่น ประกาศ ณ วันที่ 15 มีนาคม 2560 อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะดำเนินการตรวจคัดแยกระดับความฉุกเฉินและจัดให้ผู้ป่วยฉุกเฉินได้รับ การบริการตามลำดับความเร่งด่วนทางการแพทย์ฉุกเฉิน และเมื่อดำเนินการดังกล่าวแล้ว</p>
---	---

	<p>ให้แจ้งผลของการคัดแยกให้ผู้ป่วย หรือญาติผู้ป่วยทราบทุกครั้ง เพื่อป้องกันมิให้ผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตเสียชีวิตตามนโยบาย “เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่”</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>โรงพยาบาลกรุงเทพ แจ้งว่า ได้กำชับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการแพทย์ฉุกเฉิน ดังนี้ การคัดแยกระดับความฉุกเฉิน ฉุกเฉินวิกฤต (Emergency) ฉุกเฉินเร่งด่วน (Urgency) ฉุกเฉินไม่เร่งด่วน (Semi urgency) ไม่ฉุกเฉิน (Non urgency) โดยบันทึกข้อมูลผ่านโปรแกรมประเมินคัดแยกระดับความฉุกเฉิน (Emergency Pre-Authorization) หากมีปัญหาในการวินิจฉัยในการคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉินจะปรึกษาศูนย์ประสานการคุ้มครองสิทธิของผู้ป่วยของ สพฉ. เพื่อวินิจฉัย ส่วนการแจ้งผลการคัดแยกแพทย์ผู้ทำการรักษา จะแจ้งญาติผู้ป่วยทราบทุกครั้ง และโรงพยาบาลให้การรักษารักษาผู้ป่วยให้พ้นภาวะวิกฤตก่อนการดำเนินการส่งต่อกรณีเกินศักยภาพและได้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้ป่วยฉุกเฉิน โดยทางโรงพยาบาลได้แจ้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการกำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการผู้ป่วยฉุกเฉิน ดังนี้</p> <p>ผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต โรงพยาบาลจะให้การรักษาเพื่อให้พ้นจากอันตราย โดยค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นใน 72 ชั่วโมงแรก ทำการเบิกจ่ายตามประกาศของ สปสช.</p> <p>การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเบิกจ่าย หลัง 72 ชั่วโมง ในกรณีต่าง ๆ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) กรณีที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้เนื่องจากยังไม่พ้นวิกฤต หรือกรณีไม่มีเตียงรับย้าย (2) กรณีผู้ป่วยพ้นวิกฤตและมีเตียงรับย้ายแต่ไม่ประสงค์ย้ายกลับเข้าระบบ

<p>กรณีที่ 4 สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน กรณีกล่าวอ้างว่าได้รับค่าทดแทนในอัตราที่ไม่เป็นธรรมจากการถูกเวนคืนที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (รายงานฯ ที่ 127/2564)</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของผู้ครอบครองที่ดินมีโฉนด จำนวน 3 แปลง แปลงที่ 1 เนื้อที่ตามโฉนด 9 ไร่ 3 งาน 86.30 ตารางวา แปลงที่ 2 เนื้อที่ตามโฉนด 2 งาน 80.70 ตารางวา และแปลงที่ 3 เนื้อที่ตามโฉนด 8 ไร่ 3 งาน 85 ตารางวา โดยที่ดินทั้งสามแปลงตั้งอยู่ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม และเป็นที่ดินที่ถูกเวนคืน ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่ตำบลโพธิ์ตาก ตำบลนาทราย ตำบลนาทรายควาย ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม และตำบลรามราช ตำบลเวินพระบาท อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม พ.ศ. 2562 โดยกระทรวงคมนาคมเป็นผู้ตราพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว และมีวัตถุประสงค์การเวนคืนเพื่อก่อสร้างถนนสายเชื่อมศูนย์ซ่อมอากาศยาน-ศูนย์กลางการค้าส่งชายแดนบริเวณสะพานมิตรภาพแห่งที่ 3-ถนนเชื่อมทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 212 อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ซึ่งอธิบดีกรมทางหลวงชนบทเป็นเจ้าหน้าที่ผู้เวนคืนแขวงทางหลวงชนบทนครพนม (ผู้ถูกร้องที่ 2) และกรมทางหลวงชนบท (ผู้ถูกร้องที่ 1) ได้กำหนดราคาซื้อขายและเงินค่าทดแทนสำหรับที่ดินที่จะเวนคืนรายของผู้ร้องในอัตรา</p>

	<p>ค่าทดแทนการเวนคืนที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งสิ้น 559,281 บาท และได้ยื่นให้ผู้ร้องไปตกลงทำสัญญาซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืน เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2563 ในขณะที่ราคาซื้อขายที่ดินของผู้ร้องตามราคาท้องตลาดมีราคาซื้อขายประมาณไร่ละ 2,200,000 บาท ผู้ร้องเห็นว่ากรกำหนดราคาซื้อขายและเงินค่าทดแทนสำหรับที่ดินตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวไม่เป็นธรรมและไม่เป็นไปตามราคาซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการกำหนดราคาอสังหาริมทรัพย์เบื้องต้นและเงินค่าทดแทนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2562 และคณะกรรมการดังกล่าวได้กำหนดราคาอสังหาริมทรัพย์และเงินค่าทดแทนตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวแล้ว หากผู้ร้องไม่พอใจเงินค่าทดแทนตามที่คณะกรรมการกำหนดก็สามารถดำเนินการตามกฎหมายบัญญัติเพื่อให้สามารถใช้สิทธิอุทธรณ์ขอเงินค่าทดแทนเพิ่มต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้ตามกฎหมาย และหากได้รับผลการพิจารณาอุทธรณ์แล้วยังไม่พอใจก็สามารถฟ้องเป็นคดีต่อศาลปกครองได้ตามมาตรา 49 และมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2562 ซึ่งกรณีตามคำร้องนี้ ผู้ร้องได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และอยู่ระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ของกระทรวงคมนาคม ประเด็นตามคำร้องจึงเป็นประเด็นเดียวกันกับเรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจโดยตรงตามกฎหมายแล้ว ในชั้นนี้ จึงยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกร้องทั้งสองได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณีกำหนดเงินค่าทดแทนการเวนคืนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้ร้อง</p> <p>อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า แม้การเวนคืนที่ดินดังกล่าวจะดำเนินการเพื่อก่อสร้างถนนสายเชื่อมศูนย์ซ่อมอากาศยาน-ศูนย์กลางการค้าส่งชายแดนบริเวณสะพานมิตรภาพแห่งที่ 3-ถนนเชื่อมทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 212 อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกและความรวดเร็วแก่การจราจรและการขนส่งอันเป็นกิจการสาธารณูปโภค แต่การดำเนินการของผู้ถูกร้องย่อมผลกระทบต่อสิทธิในทรัพย์สิน มาตรฐานการครองชีพ และการประกอบอาชีพของผู้ร้องที่อาจเปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อีกทั้งผู้ร้องกล่าวอ้างว่าได้เคยสละทรัพย์สินของตนบริจาคที่ดินบางส่วนเพื่อการเวนคืนทำถนนไปแล้ว และผลจากการกำหนดราคาค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ที่ผู้ร้องเสนอให้แก่ผู้ร้องนั้นก็อาจไม่เป็นไปตามราคาท้องตลาดจากกรณีข้างต้น ผู้ถูกร้องควรมีกลไกการชดใช้เยียวยาและค่าทดแทนที่เป็นธรรมแก่ราษฎรที่ได้รับความเสียหายอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อการดำรงชีพอย่างมีศักดิ์ศรี โดยคุณค่าหรือประโยชน์ที่ได้รับต้องไม่น้อยกว่าเดิมก่อนที่จะถูกเวนคืน ซึ่งกรณีตามคำร้องนี้ ยังมีประเด็นปัญหาที่ควรได้รับการพิจารณาเพื่อประกอบการชดใช้เยียวยา ค่าทดแทนที่เป็นธรรมตั้งแต่ในชั้นการประเมินราคาที่ดิน กล่าวคือ 1) เมื่อพิจารณาราคาประเมินตามผู้ร้องได้เคยตกลงซื้อขายกับบุคคลภายนอกซึ่งมีราคาประเมินสูงกว่าที่ผู้ถูกร้องประเมินที่ดินของผู้</p>

	<p>ร้องเพียงราคาตารางวาละ 750 บาท และ 2) กรณีราคาที่ดินที่ถูกเวนคืนของแต่ละ ห นั ว ย ง า น ข อ ง ร ัฐ ที่ มี ร า ค า ไม่เท่ากัน แม้ว่าจะเป็นที่ดินแปลงข้างเคียงที่อยู่ติดกันหรืออยู่ตรงข้ามกัน หากมี วัตถุประสงค์การเวนคืนเพื่อใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกันจะทำให้ความสามารถในการจ่าย ค่าทดแทนที่ต่างกันด้วย ยกตัวอย่างกรณีกรมการขนส่งทางบกสามารถนำพื้นที่ไปใช้ แสวงหาผลประโยชน์โดยเก็บค่าใช้บริการเส้นทางได้ ทำให้สามารถจ่ายค่าทดแทนในราคา ที่สูงกว่าค่าทดแทนของผู้ถูกร้องที่ 2 แม้ในส่วนของกรณีการเวนคืนสังหาริมทรัพย์ได้มีข้อจำกัด ที่ให้รัฐสามารถกระทำได้เพื่อเป็นการสาธารณูปโภคและประโยชน์สาธารณะก็ตาม แต่ก็ต้องมีกลไกการชดใช้เยียวยา และค่าทดแทน ที่เป็นธรรมแก่ราษฎรที่ได้รับความ เสียหายซึ่งรวมถึงทรัพย์สินตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 37 ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กสม. จึงมีมติให้ ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ต่อกรมทางหลวงชนบท (ผู้ถูกร้องที่ 2) และกระทรวงคมนาคม ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) ประกอบมาตรา 42</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการ หรือแนวทางในการ ส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน</p>	<p>กรมทางหลวงชนบท (ผู้ถูกร้องที่ 2) และกระทรวงคมนาคม ควรดำเนินการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) พิจารณาถึงการชดใช้เยียวยาตามมาตรฐานที่เพียงพอต่อการครองชีพ รวมทั้ง วิถีชีวิตและการประกอบอาชีพของผู้ร้องที่ต้องเปลี่ยนแปลงไป โดยคุณค่าหรือประโยชน์ ที่ได้รับนั้นต้องไม่น้อยกว่าเดิมก่อนที่จะถูกเวนคืน เนื่องด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ต้องมีการชดใช้เงินค่าทดแทนที่เป็นธรรมและเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นให้กับประชาชน ซึ่งถือว่าเป็นผู้เสียสละทรัพย์สินของตนหรือสิทธิบางอย่างเป็นพิเศษ เช่น สิทธิทำกิน หรือสิทธิในที่อยู่อาศัย เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม พัฒนาระบบข้อมูลด้านค่าทดแทนที่ดิน และอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนในแต่ละพื้นที่ร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ในชั้นการประเมินราคาที่ดิน เพื่อให้เกิดมาตรฐานกลางหรือแนวทางที่เป็นธรรมต่อ ผู้ถูกเวนคืน (2) พัฒนาระบบข้อมูลด้านค่าทดแทนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนในแต่ละ พื้นที่ร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในชั้นการประเมินราคาที่ดิน เพื่อให้เกิด มาตรฐานกลางหรือแนวทางที่เป็นธรรมต่อผู้ถูกเวนคืน (3) จัดให้มีการให้ข้อมูลและอธิบายขั้นตอนการใช้สิทธิต่าง ๆ โดยละเอียดในชั้นของ การเวนคืนโดยกระทรวงคมนาคมและผู้ถูกร้องทั้งสอง อาทิ กระบวนการอุทธรณ์ค่าทดแทน ตามขั้นตอนของกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ถูก เวนคืนสามารถหยิบยกราคาประเมินที่ดินและอสังหาริมทรัพย์โดยวิธีอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับ ลักษณะทรัพย์สิน เช่น วิธีการต้นทุน (Cost Approach) เมื่อพิจารณาชดใช้เยียวยา ค่าทดแทนที่เป็นธรรมต่อไป

ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน	กรมทางหลวงชนบท แจ้งว่า ได้แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบข้อเสนอแนะของ กสม. แล้ว
--	---

กรณีที่ 5 สิทธิชุมชน กรณีกล่าวอ้างว่าการประกอบกิจการรับซื้อน้ำยางและผลิตยางแผ่นส่งผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมและชุมชน (รายงานฯ ที่ 132/2564)	
ประเด็นการร้องเรียน	<p>กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า สถานประกอบกิจการรับซื้อน้ำยางและผลิตยางแผ่น จำนวน 2 แห่ง ในพื้นที่ตำบลบ้านนิคม อำเภอบางขัน จังหวัดนครศรีธรรมราช ปล่อยน้ำเสียจากกระบวนการผลิตลงในบ่อกักเก็บน้ำเสียของสถานประกอบกิจการโดยไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นสร้างความเดือดร้อนรำคาญให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียง อีกทั้งในช่วงฤดูฝนน้ำเสียในบ่อกักเก็บน้ำเสียของสถานประกอบกิจการทั้งสองแห่งยังเอ่อล้นและปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้</p>
การดำเนินการ	<p>กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม (ผู้ถูกร้อง) ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้รับเรื่องร้องเรียนจากผู้ร้องทั้งสอง เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2563 และวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2564 ได้ดำเนินการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและแจ้งให้สถานประกอบกิจการ กัมลิ่ง น้ำยางสด และสถานประกอบกิจการ ส ยุกง การยาง ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามที่ รวมทั้งมีคำสั่งให้สถานประกอบกิจการทั้งสองแห่งดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหาอีกครั้ง เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2564 และร่วมกับสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราช และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 14 (สุราษฎร์ธานี) ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2564 อีกทั้งผู้ถูกร้องได้มีการติดตามผลการแก้ไขปัญหาของสถานประกอบกิจการของทั้งสองแห่งตามอำนาจหน้าที่ ในชั้นนี้ เห็นว่าผู้ถูกร้องได้ดำเนินการระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญตามอำนาจหน้าที่แล้ว จึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่าผู้ถูกร้องมีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ร้องทั้งสองแต่อย่างใด</p> <p>อย่างไรก็ตาม แม้ในชั้นนี้ผู้ถูกร้องจะได้ออกคำสั่งตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เพื่อให้สถานประกอบกิจการทั้งสองแห่งดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพื่อระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญตามอำนาจหน้าที่แล้ว แต่จากข้อเท็จจริงที่ พบว่า กระบวนการผลิตยางแผ่นอาจมีน้ำเสียที่มีสภาพเป็นกรดซึ่งเกิดจากการล้างยางแผ่นและการล้างพื้นบริเวณที่ท้ายยางแผ่นไหลลงสู่บ่อบำบัดน้ำเสีย ซึ่งสถานประกอบกิจการ กัมลิ่ง น้ำยางสด มีน้ำเสียในบ่อปริมาณสูงเกือบถึงขอบบ่อและมีกลิ่นเหม็นและสถานประกอบการ ส ยุกง การยาง มีท่อระบายน้ำที่สามารถระบายลงสู่คลองสาธารณะ และเคยปล่อยน้ำเสียลงสู่คลอง</p>

	<p>สาธารณสุขจริง หากระบบบำบัดน้ำเสียดังกล่าวไม่ได้รับการจัดการที่ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพเพียงพอ อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนได้ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปริมาณการรับซื้อน้ำยางสดของสถานประกอบการทั้งสองแห่ง หากเป็นช่วงเปิดกรีดยางจะมีปริมาณน้ำยางสดมากกว่าช่วงปกติ ซึ่งสอดคล้องกับผู้ร้องที่ 1 ที่ให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ผลกระทบจากสถานประกอบการในช่วงฤดูกาลที่เปิดกรีดยาง คือช่วงเดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคมจะมีกลิ่นเหม็นมากกว่าปกติ และข้อมูลจากประชาชนที่พักอาศัยอยู่ใกล้เคียงกับสถานประกอบการทั้งสองแห่งในระยะทางไม่เกิน 1 กิโลเมตร ซึ่งให้ข้อมูลว่ากรณีที่มีลมพัดแรงหรือฝนตก ประชาชนยังคงได้รับผลกระทบด้านกลิ่นเหม็น กรณีดังกล่าวจึงอาจเชื่อได้ว่าการประกอบการของสถานประกอบการทั้งสองแห่งได้สร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนหรือผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียง อันกระทบต่อสิทธิที่จะดำรงชีวิตในสิ่งแวดล้อมที่ดีและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ จึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดเพื่อให้เกิดการปรับปรุงในทุกด้านของสุขลักษณะทางสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมในการคุ้มครองสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดีของประชาชน ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ให้การรับรองและคุ้มครองไว้ กสม. จึงมีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม (ผู้ถูกร้อง) ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3)</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) กำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมท้ายใบอนุญาตประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของสถานประกอบการ กัมลิ่ง น้ำยางสด และเร่งรัดการออกใบอนุญาตประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพให้แก่สถานประกอบการ ส ยุคคง การยาง โดยกำหนดเงื่อนไขท้ายใบอนุญาตให้สถานประกอบการทั้งสองแห่ง มิให้มีการระบายน้ำเสียออกสู่ภายนอกสถานประกอบการ รวมทั้งอาจกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวสำหรับกิจการประเภทเดียวกันที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบด้วยตามความเหมาะสม</p> <p>(2) กำหนดแผนการตรวจสอบและติดตามการแก้ไขปรับปรุงสถานประกอบการ กัมลิ่ง น้ำยางสด และสถานประกอบการ ส ยุคคง การยาง ให้เป็นไปตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นและคำแนะนำของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง เพื่อป้องกันผลกระทบหรือเหตุเดือดร้อนรำคาญต่อประชาชน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในช่วงฤดูกาลเปิดกรีดยางหรือช่วงฤดูกาลที่มีฝนตกชุก ซึ่งอาจมีผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมมากกว่าช่วงปกติ รวมทั้งควรกำกับดูแลและติดตามเฝ้าระวังกรณีที่สถานประกอบการ ส ยุคคง การยาง เคยปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองสาธารณะ หากเกิดปัญหาดังกล่าวขึ้นอีก จะต้องมีการตรวจสอบและป้องกันความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมและ</p>

	<p>ชุมชนอย่างเร่งด่วน และจะต้องมีการฟื้นฟูแหล่งน้ำสาธารณะที่ได้รับความเสียหายดังกล่าวด้วย</p> <p>(3) กำหนดกลไกการเฝ้าระวังหรือป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญจากสถานประกอบกิจการที่มีลักษณะเช่นเดียวกับคำร้องนี้ เช่น จัดทำแผนการตรวจสอบสถานประกอบกิจการอย่างสม่ำเสมอ การสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ เป็นต้น รวมทั้งให้ความรู้ สร้างความเข้าใจและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเหตุเดือดร้อนรำคาญหรือมลพิษที่ต้องแก่ผู้ประกอบการ ทั้งนี้ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ประกอบการ เครือข่ายภาคประชาสังคมทุกภาคส่วน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมต่อไป</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม แจ้งผลการดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(1) นายองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคม ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และแก้ไขเพิ่มเติม ได้ออกคำสั่งกำหนดเงื่อนไขเฉพาะเพิ่มเติมประกอบใบอนุญาตที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ให้แก่ผู้ประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพทุกรายในตำบลบ้านนิคม และออกใบอนุญาตประกอบการให้กับนายสุธน ยุคคง (สถานประกอบการ ส ยุคคง การยาง) แล้ว</p> <p>(2) ได้ตรวจสอบและติดตามการแก้ไขปรับปรุงสถานประกอบกิจการ กิมลิ่ง น้ำยางสด และสถานประกอบการ สยุคคง การยาง มาอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ 2564 องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนิคมได้กำหนดแผนตรวจสอบเฝ้าระวังกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของกิจการดังกล่าว จำนวน 3 เดือน/ครั้ง จำนวน 4 ครั้ง/ปี</p> <p>(3) ได้ขอความร่วมมือทุกภาคส่วนตรวจสอบเฝ้าระวังตามแผนที่กำหนด โดยมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่และตัวแทนประชาชน เจ้าของสถานประกอบการเข้าร่วมตรวจสอบ พร้อมเสนอแนะดำเนินการให้ได้ตามมาตรฐานตามข้อกำหนด และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จัดโครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในตำบล โดยได้ตั้งงบประมาณตามข้อบัญญัติรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565 แผนงานสาธารณสุขรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายงบรายจ่ายอื่น ๆ เป็นเงิน 15,000 บาท</p>

<p>กรณีที่ 6 สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน กรณีกล่าวอ้างว่าการกำหนดอัตราค่าทดแทนจากเวนคืนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไม่เป็นธรรม (รายงานฯ ที่ 145-146/2564)</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า เจ้าของที่ดินมีโฉนดที่ถูกเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน ในท้องที่ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม พ.ศ. 2563 เพื่อสร้างศูนย์การขนส่งชายแดนจังหวัดนครพนมของกรมการขนส่งทางบก (ผู้ถูกร้อง) ไม่ได้รับหนังสือแจ้งขั้นตอนการดำเนินการของคณะกรรมการกำหนดราคาอสังหาริมทรัพย์เบื้องต้นและเงินค่าทดแทน</p>

	<p>รวมทั้งมีการกำหนดค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ไม่เป็นธรรม โดยไม่เป็นไปตามราคาซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาด ตลอดจนไม่ครอบคลุมความเสียหายอื่น ๆ</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า การเวนคืนที่ดินของผู้ร้องทั้งหกเป็นการดำเนินการเพื่อดำเนินโครงการศูนย์การขนส่งชายแดนจังหวัดนครพนม ซึ่งกรมการขนส่งทางบกได้แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคาอสังหาริมทรัพย์เบื้องต้นและเงินค่าทดแทนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2562 และคณะกรรมการดังกล่าวได้กำหนดราคาอสังหาริมทรัพย์และเงินค่าทดแทนแล้ว หากผู้ร้องทั้งหกไม่พอใจเงินค่าทดแทนตามที่คณะกรรมการกำหนดก็สามารถใช้สิทธิอุทธรณ์ขอเงินค่าทดแทนเพิ่มต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้และหากไม่พอใจผลการพิจารณาค่าทดแทนเพิ่มต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้และหากไม่พอใจผลการพิจารณาค่าทดแทนเพิ่มต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้ ตามมาตรา 49 และมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2562 ในชั้นนี้จึงยังไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณีกำหนดอัตราค่าทดแทนการเวนคืนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างโดยไม่เป็นธรรมกับผู้ร้องทั้งหก</p> <p>อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า แม้การเวนคืนที่ดินดังกล่าวจะมีวัตถุประสงค์เพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่นซึ่งตามรัฐธรรมนูญบัญญัติให้สามารถกระทำได้แต่การดำเนินการของผู้ถูกร้องย่อมส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนของบุคคลในทรัพย์สิน ที่อยู่อาศัย รวมไปถึงมาตรฐานการครองชีพและการประกอบอาชีพของผู้ร้องทั้งหกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ซึ่งกรณีตามคำร้องนี้ ยังมีประเด็นปัญหาที่ควรได้รับการพิจารณาเพื่อประกอบการชดใช้เยียวยาค่าทดแทนที่เป็นธรรมตั้งแต่ในชั้นการกำหนดราคาเบื้องต้นสำหรับที่ดินที่เวนคืน ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กสม. จึงมีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อกรมการขนส่งทางบก (ผู้ถูกร้อง) และกระทรวงคมนาคม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3)</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) กรมการขนส่งทางบก (ผู้ถูกร้อง) และกระทรวงคมนาคม ควรคิดคำนวณเงินค่าทดแทนที่เป็นธรรมและเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นให้กับประชาชน ซึ่งถือว่าเป็นผู้เสียสละทรัพย์สินของตนหรือสิทธิบางอย่างเป็นพิเศษ เช่น สิทธิทำกิน หรือสิทธิในที่อยู่อาศัย เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม และต้องพิจารณาชดเชยเยียวยาให้ครอบคลุมถึงมาตรฐานที่เพียงพอต่อการครองชีพในปัจจุบัน รวมทั้งวิถีชีวิตและการประกอบอาชีพหรือกิจการธุรกิจของผู้ถูกเวนคืนที่ต้องเปลี่ยนแปลงไปโดยคุณค่าหรือประโยชน์ที่ได้รับนั้นต้องไม่น้อยกว่าเดิมก่อนที่จะถูกเวนคืน</p> <p>(2) กรมการขนส่งทางบก (ผู้ถูกร้อง) และกระทรวงคมนาคม ควรจัดให้มีการให้ข้อมูลและอธิบายขั้นตอนการใช้สิทธิต่าง ๆ โดยละเอียดในชั้นของการเวนคืนเป็นรายบุคคลแก่</p>

	<p>บุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการเวนคืน พร้อมทั้งให้คำแนะนำอย่างเพียงพอต่อการพิจารณาตัดสินใจ อาทิ กระบวนการอุทธรณ์ค่าทดแทนตามขั้นตอนของกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ถูกเวนคืนสามารถหิบบยกราคาประเมินที่ดินและอสังหาริมทรัพย์โดยวิธีอื่น ๆ อาทิ วิธีต้นทุนหรือวิธีรายได้ควบคู่กับวิธีเปรียบเทียบราคาตลาด เป็นต้น ซึ่งเป็นไปตามความเหมาะสมกับลักษณะของทรัพย์สิน มูลค่าทรัพย์สินที่ซื้อขายกันจริงตามท้องตลาด และการใช้ประโยชน์สูงสุดและดีที่สุดของทรัพย์สิน เพื่อพิจารณาชดเชยเยียวยาค่าทดแทนที่เป็นธรรมต่อไป</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>กรมการขนส่งทางบก แจ้งว่า การกำหนดราคาค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์และเงินค่าทดแทน ดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2562 ประกอบกับกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง โดยมีหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจน ทั้งนี้ จะได้นำข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมาพิจารณาประกอบการดำเนินการในโครงการต่อไป เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชน</p>

<p>กรณี 7 คัดค้านความเป็นมนุษย์ อันเกี่ยวเนื่องกับการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ กรณีกล่าวอ้างว่า ผู้ชุมนุมทางการเมืองถูกและเหยียดหยามคนชาติพันธุ์ลาว (รายงานฯ ที่ 149/2564)</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2564 ผู้ชุมนุมทางการเมืองกลุ่ม “ราษฎร” (ผู้ถูกร้อง) ได้ชุมนุมบริเวณหน้าสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน เพื่อกดดันให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปล่อยตัวผู้ชุมนุมที่ถูกควบคุมตัว และในวันดังกล่าวนั้น พบมีการพนีสสเปรย์บนรถยนต์กระบะของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ข้อความว่า “Fuck” และ “พ่อมึงลาว” อันเป็นการดูถูกเหยียดหยามคนชาติพันธุ์ลาวและเป็นการลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า การชุมนุมบริเวณหน้าสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ดังกล่าวมีเหตุสืบเนื่องจากการเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปล่อยตัวผู้ร่วมชุมนุมซึ่งถูกจับกุมและควบคุมตัวไว้ที่สถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน จึงเป็นกรณีความขัดแย้งระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อปรากฏการกระทำต่อรถยนต์ตำรวจด้วยการทุบกระจก ปล่อยลมยาง การพนีสสเปรย์ ย่อมสะท้อนถึงเจตนาที่จะแสดงออกถึงความไม่พอใจ ซึ่งรวมถึงการด้อยค่าหรือดูหมิ่นเหยียดหยามต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจผ่านการพนีสสเปรย์ คำด่าทอ เช่น “Fuck” แต่การใช้ข้อความว่า “พ่อมึงลาว” มาใช้เป็นคำด่าทอนั้น ย่อมสะท้อนถึงแนวความคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความไม่เท่าเทียมกันทางเชื้อชาติ ซึ่งมีนัยความหมายในเชิงด้อยค่าหรือดูหมิ่นเชื้อชาติต่อพลเมืองลาวและพลเมืองไทยเชื้อสายลาว อันมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ตามรัฐธรรมนูญและหนังสือสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี จึงเป็นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่เนื่องจากการพนีสสเปรย์ข้อความว่า “พ่อมึงลาว” เมื่อวันที่ 10</p>

	<p>กุมภาพันธ์ 2564 เป็นการกระทำของปัจเจกบุคคลและยังไม่สามารถยืนยันตัวบุคคลผู้กระทำได้ โดยในข้อเท็จจริงนั้น การชุมนุมดังกล่าวได้มีการนัดหมายล่วงหน้าผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจของผู้ถูกร้อง และต่อมาภายหลังเกิดเหตุปรากฏว่า เฟซบุ๊กแฟนเพจของผู้ถูกร้องได้เผยแพร่ข้อความแสดงความเสียใจและขอความร่วมมือแก่ผู้ชุมนุมให้หลีกเลี่ยงการใช้ข้อความที่มีลักษณะเป็นการเหยียดหยามหรือด้อยค่าเชื้อชาติ ศาสนา เพศ และรูปลักษณ์ภายนอกของบุคคลแล้ว อีกทั้ง กสม. ได้มีข้อห่วงใยและข้อเสนอแนะต่อผู้ชุมนุมและประชาชนทุกฝ่ายให้ควรเคารพในสิทธิและเสรีภาพในความคิด ความเชื่อ และการแสดงออกของบุคคลอื่น โดยหลีกเลี่ยงการสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ที่สร้างความขัดแย้งหรือความเกลียดชัง ซึ่งได้ดำเนินการเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสำนักงาน กสม. จึงเป็นกรณีตามมาตรา 39 (5) ประกอบมาตรา 39 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ซึ่งบัญญัติให้ กสม. ส่งยุติเรื่องหากเป็นเรื่องที่มีการแก้ไขปัญหอย่างเหมาะสมแล้ว</p> <p>อย่างไรก็ตาม เพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล รวมถึงการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติจากเหตุความแตกต่างใด ๆ จึงมีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้อง กระทรวงวัฒนธรรม ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) และกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) ประกอบมาตรา 42</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) ผู้ถูกร้องควรประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือผู้ชุมนุมผ่านทางเฟซบุ๊กแฟนเพจของผู้ถูกร้อง เพื่อเน้นย้ำให้ผู้ชุมนุมพึงระมัดระวังหลีกเลี่ยงการใช้ข้อความที่มีลักษณะเป็นการเหยียดหยามหรือด้อยค่าในเรื่องถิ่นกำเนิดหรือเชื้อชาติ เพศสภาพ ความเชื่อทางศาสนา หรือเหตุแห่งความแตกต่างใด ๆ ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่น</p> <p>(2) กระทรวงวัฒนธรรมและศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ควรนำประเด็นอคติทางสังคมจากความแตกต่างทางเชื้อชาติไปดำเนินการสนับสนุนปฏิบัติการสื่อสารความรู้และสร้างความเข้าใจต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การยอมรับในความแตกต่างหลากหลายและเคารพในศักดิ์ศรีของบุคคลซึ่งกันและกัน</p> <p>(3) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพควรนำประเด็นอคติทางสังคมจากความแตกต่างทางเชื้อชาติบรรจุไว้ในการจัดทำกฎหมายกลางในการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลในทุกรูปแบบ และเร่งรัดการจัดทำกฎหมายดังกล่าวให้มีผลใช้บังคับโดยเร็วต่อไป</p>
<p>ความสำเร็จ/ความก้าวหน้าในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) กระทรวงวัฒนธรรม แจ้งว่า ได้บรรจุแผนงาน โครงการที่มีความเกี่ยวเนื่องในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล รวมถึงการป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติจากเหตุแห่งความแตกต่างใด ๆ มาโดยตลอดอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้บรรจุแผนงานโครงการที่เกี่ยวข้อง อาทิ แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โครงการเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรม</p>

	<p>ที่เข้มแข็ง อย่างไรก็ตาม ได้ชักชวนความเข้าใจกับหน่วยงานในสังกัดเกี่ยวกับการสนับสนุนปฏิบัติการสื่อสารความรู้และสร้างความเข้าใจต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การยอมรับในความแตกต่างหลากหลาย และเคารพในศักดิ์ศรีของบุคคลซึ่งกันและกัน เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล รวมถึงป้องกันมิให้เกิดการเลือกปฏิบัติจากเหตุแห่งความแตกต่างใด ๆ พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องในภาพรวมเรียบร้อยแล้ว</p> <p>(2) ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร แจ้งว่า ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวและเห็นว่าสังคมไทยยังขาดความเข้าใจความหลากหลายและเท่าทันอคติทางวัฒนธรรม จึงได้พัฒนาแผนงานวิจัยภูมิทัศน์อคติในสังคมไทย เพื่อทำความเข้าใจที่เป็นรากฐานปัญหาในมิติต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดอคติทางวัฒนธรรมในสังคมไทย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปพัฒนาเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เป็นประโยชน์ในการวางแนวทางและมาตรการคุ้มครองสิทธิและลดการเหยียดหยามทางชาติพันธุ์ โดยขณะนี้อยู่ระหว่างการตีพิมพ์เป็นหนังสือชุด “ส่องอคติ” เพื่อเผยแพร่สร้างความเข้าใจกับสังคม และได้พัฒนาแผนงานสื่อสารสาธารณะเพื่อส่งเสริมความเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยจัดทำสื่อภาพยนตร์สั้นชุด “อคติ” เพื่อเผยแพร่ทำความเข้าใจปัญหาอคติทางวัฒนธรรมในสังคมไทย ขณะนี้อยู่ในระหว่างการถ่ายทำและมีกำหนดแล้วเสร็จและเผยแพร่ในช่วงเดือนมิถุนายน 2565 และได้ทำความร่วมมือกับเครือข่ายสื่อเพื่อเผยแพร่ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในระดับกว้าง รวมทั้งผลักดันร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นกระบวนการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย เพื่อส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลายอย่างเท่าทันอคติทางวัฒนธรรม ทั้งนี้ได้ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. .... แล้วเสร็จเป็นเรียบร้อยแล้ว ขณะนี้อยู่ในระหว่างการจัดทำรายงานศึกษาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 77 ที่บัญญัติให้การเสนอกฎหมายใหม่ ต้องมีการจัดทำรายงานผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณา โดยเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป</p>
--	--

กรณีที่ 8 สิทธิและสถานะของบุคคล กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียนล่าช้าและไม่รับคำร้องเพื่อดำเนินการทางทะเบียน (รายงานฯ ที่ 173/2564)	
ประเด็นการร้องเรียน	<p>กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นผู้แทนเครือข่ายอาสาชุมชนเพื่อคนไร้รัฐ ไร้สัญชาติได้มีหนังสือ สำนักทะเบียนถึงทะเบียนอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ (ผู้ถูกร้อง) เพื่อขอให้จัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน (บัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนเลข ๐ กลุ่ม ๐๐) ตามมาตรา 38 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ให้กับชาวบ้านใน 11 หมู่บ้านจาก 12 ตำบลของอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่</p>

	<p>ที่ถูกจำหน่ายรายการบุคคลออกจากทะเบียนราษฎร เมื่อปี 2547–2548 จำนวน 163 ราย โดยผู้ร้องได้ติดตามความคืบหน้าหลายครั้ง แต่ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องยังไม่ได้ดำเนินการใด ๆ ทำให้บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนไม่ได้รับมาตรการเยียวยาจากรัฐ และขอให้ได้รับสิทธิในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า กรมการปกครองซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ถูกร้อง ได้ออกระเบียบหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบบุคคลแต่ละประเภทไว้เป็นการเฉพาะด้วยแล้ว ซึ่งถึงแม้ว่าผู้ถูกร้องจะประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น บุคลากรไม่เพียงพอ การโยกย้าย ผู้ปฏิบัติงานบ่อย หรือแม้กระทั่งปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อันอาจเป็นปัญหาที่ผู้ถูกร้องไม่สามารถแก้ไขได้ก็ตาม แต่ผู้ถูกร้องไม่ควรอ้างเหตุดังกล่าวในการที่ยังไม่รับคำร้องขอจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนไว้เพื่อตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ได้ โดยปัญหาดังกล่าวเป็นเรื่องที่หน่วยงานจะต้องแก้ไขโดยการปรับวิธีปฏิบัติงานหรือหากพบอุปสรรคที่มีอาจแก้ไขได้ ควรแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้หาวิธีการแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานของรัฐยังดำเนินต่อไปได้ ในชั้นนี้ จึงเห็นว่าการกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่เนื่องจากภายหลังปรากฏว่าผู้ร้องได้นำเรื่องดังกล่าวไปฟ้องคดียังศาลปกครองเชียงใหม่ ตามคดีหมายเลขดำที่ ๓๕๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๔ จึงเป็นกรณีตามมาตรา 39 (1) ซึ่งความปรากฏในระหว่างการตรวจสอบ กสม. จึงต้องสั่งยุติเรื่อง ตามมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560</p> <p>อย่างไรก็ตาม นอกจากปัญหาด้านสถานะบุคคล ผู้ร้องยังร้องขอให้กลุ่มบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนที่ยังไม่มีบัตรประจำตัวใด ๆ ได้รับสิทธิในการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และสิทธิในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มาด้วย ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าเนื่องจากปัญหาเกี่ยวกับสถานะบุคคลยังไม่สามารถแก้ไขได้ในห้วงเวลาอันใกล้ และโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคระบาดที่อุบัติขึ้นใหม่ซึ่งอันตรายถึงชีวิตและสามารถติดต่อกันได้อย่างรวดเร็ว และส่งผลกระทบต่อประชาชนทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย จากข้อเท็จจริงพบว่ากระทรวงสาธารณสุขยังไม่มีนโยบายครอบคลุมไปถึงกลุ่มบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนที่ยังไม่มีบัตรประจำตัวใด ๆ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2560 เรื่อง ทบทวนแนวทางการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระลอกใหม่ และการบริหารจัดการผู้ต้องกัก ยังไม่ครอบคลุมถึงกลุ่มบุคคลที่ไม่มีบัตรประจำตัวใด ๆ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง และอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ จึงมีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้อง</p>

	<p>กรมการปกครองและกระทรวงสาธารณสุข ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3)</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) ให้ผู้ถูกร้องเร่งรัดดำเนินการตรวจสอบกรณีดังกล่าว โดยพิจารณาปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน หากมีปัญหาไม่สามารถปฏิบัติได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ควรรายงานเหตุขัดข้องไปยังผู้บังคับบัญชาตามลำดับเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาต่อไป</p> <p>(2) ให้กรมการปกครองพิจารณากำหนดแนวทาง ดังต่อไปนี้</p> <p>(2.1) พิจารณหาวิธีแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานด้านสัญญาติของผู้ถูกร้องให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยกับทั้งผู้ปฏิบัติงานและผู้มาติดต่อราชการ รวมถึงกำหนดระยะเวลาการดำเนินการที่เหมาะสมเพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้จริง และเหตุขัดข้องต่าง ๆ ที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง เช่น ปัญหาด้านบุคลากรหรืออุปกรณ์สำนักงานที่ไม่เพียงพอ เป็นต้น พร้อมกำหนดวิธีปฏิบัติงานให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและปรับเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้งานสามารถขับเคลื่อนได้อย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562</p> <p>(2.2) เร่งรัดการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตามข้อเสนอแนะที่ 2/2564 ลงวันที่ 16 มีนาคม 2564 ของ กสม.</p> <p>(2.3) กำชับให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นมอบหนังสือรับคำร้องด้านสถานะบุคคลให้กับผู้ที่มาติดต่อทุกครั้ง และพิจารณาให้อยู่ภายในระยะเวลาที่กำหนด พร้อมแจ้งเหตุผลในการพิจารณากรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตามคำร้องขอของผู้มาติดต่อราชการได้ ทั้งนี้ เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้ปฏิบัติหน้าที่และผู้มาติดต่อราชการเพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนและเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในอีกทางหนึ่ง</p> <p>(3) กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาแนวทางให้สิทธิในการตรวจหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และสิทธิในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคดังกล่าว แก่กลุ่มบุคคลที่ยังไม่มีบัตรประจำตัวใด ๆ แต่อาศัยอยู่ในประเทศไทยตามหลักเกณฑ์เดียวกับประชาชนทั่วไป</p>
<p>ความสำเร็จ/ความก้าวหน้าในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) กรมการปกครอง แจ้งว่า ขอรับข้อเสนอแนะดังกล่าวไว้ดำเนินการ และได้ปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินการคืนรายการทะเบียนราษฎรของคนที่ไม่มีสัญชาติไทยที่ถูกจำหน่ายรายการบุคคลออกจากทะเบียนราษฎรให้สามารถคืนรายการบุคคลได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการที่พึงมีพึงได้ตามกฎหมายและนโยบายของรัฐบาล โดยให้อำนาจนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นสามารถอนุมัติยกเลิก</p>

การจำหน่ายรายการบุคคลและคืนรายการบุคคลที่ถูกจำหน่ายได้ กรณีไม่สามารถคืนรายการบุคคลได้ก็ให้พิจารณาดำเนินการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา 38 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 ตามแนวทางที่กำหนด รวมทั้งจะจัดอบรมให้ความรู้ ตลอดจนตรวจติดตามให้คำแนะนำการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในโอกาสต่อไป ภายหลังที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คลี่คลาย

(2) กระทรวงสาธารณสุข แจ้งผลดำเนินการว่า

(2.1) กรณีการตรวจหาเชื้อของติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งแจ้งว่าสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้มีหนังสือ ที่ สธ ๐๒๑๐.๐๕/ว ๑๗๔๔ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อแจ้งแนวทางปฏิบัติในการขอรับค่าใช้จ่ายจากการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ กรณีการตรวจคัดกรองเพื่อยืนยันโรคโควิด 19 สำหรับคนต่างด้าวที่ไม่มีสิทธิการรักษาพยาบาลให้กับหน่วยบริการที่รับตรวจคัดกรองโรคโควิด 19 โดยให้หน่วยบริการดังกล่าวสามารถขอรับค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ กรณีการตรวจคัดกรองโรคโควิด 19 ในคนต่างด้าวที่ไม่มีสิทธิการรักษาพยาบาล รวมถึงบุคคลไร้สัญชาติหรือบุคคลสัญชาติอื่น ดังต่อไปนี้ (1) คนต่างด้าวที่ไม่มีสิทธิในการรักษาพยาบาลใด ๆ ในประเทศไทย (2) คนต่างด้าวซึ่งเป็นผู้ประกันตนที่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 แต่สิทธิดังกล่าวไม่ครอบคลุมถึงกรณีการตรวจคัดกรองโรคโควิด 19 รวมถึงกรณีที่สำนักงานประกันสังคมปฏิเสธการจ่ายเงินเนื่องจากไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานประกันสังคมกำหนด และ (3) คนต่างด้าวที่ซื้อบัตรประกันสุขภาพ แต่สิทธิดังกล่าวไม่ครอบคลุมถึงกรณีการตรวจคัดกรองโรคโควิด 19 ดังนั้น บุคคลที่ไม่มีบัตรประจำตัวใด ๆ หรือคนต่างด้าว บุคคลไร้สัญชาติหรือบุคคลสัญชาติอื่นที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย จึงสามารถเข้ารับการตรวจ จะดำเนินการขอรับค่าใช้จ่ายจากการตรวจคัดกรองเพื่อยืนยันโรคโควิด 19 จากกรมควบคุมโรคเอง

(2.2) กรณีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ซึ่งแจ้งว่า รัฐบาลได้มีนโยบายให้ประชาชนทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ทั้งคนสัญชาติไทยและมีใช้สัญชาติไทยมีโอกาสเข้าถึงวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยไม่มีค่าใช้จ่ายได้อย่างเสมอภาค ทั่วถึงและครอบคลุม โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้แก่ประชาชน ลดการเจ็บป่วยรุนแรงและการเสียชีวิตจากโรคโควิด 19 รวมทั้งเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 โดยมาตรการการให้บริการวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ดังกล่าวเป็นไปตามหลักความสมัครใจ เคารพสิทธิมนุษยชน ตลอดจนสิทธิทางด้านสาธารณสุข ทั้งกายและใจซึ่งประชาชนมีสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเองว่าจะเข้ารับบริการวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 หรือไม่ก็ได้ โดยกรมควบคุมโรคในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๔๑๐.๗/๕๕๘๙ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร

	<p>และหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๔๑๐.๗/ว ๑๔๓๕ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดทุกจังหวัด และกระทรวงสาธารณสุขได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๔๑๐.๑๒/ว ๙๗๖ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อแจ้งแนวทางการบูรณาการการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ในพื้นที่ เพื่อให้คณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด ตลอดจนสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จัดเจ้าหน้าที่ให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 เชิงรุก สำหรับผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดเตียงตลอดจนกลุ่มประชากรที่ไม่มีสัญชาติไทย โดยให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ณ บ้านผู้ป่วย ศูนย์บริการสาธารณสุข วัด โรงเรียนชุมชน สถานที่ราชการในพื้นที่ หรือหน่วยบริการฉีดวัคซีนเคลื่อนที่ ทั้งนี้ การให้บริการวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ต้องเป็นไปตามมาตรฐานทางการแพทย์และสาธารณสุขภายใต้การกำกับของคณะกรรมการโรคติดต่อกรุงเทพมหานครและคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด แล้วแต่กรณี</p>
--	---

<p>กรณีที่ 9 สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน กรณีกล่าวอ้างว่า การก่อสร้างท่อส่งก๊าซธรรมชาติไม่เป็นไปตามเงื่อนไข และส่งผลกระทบต่อทรัพย์สินหรือการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน (รายงานฯ ที่ 175/2564)</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินและผู้ใช้ประโยชน์ในที่ดินในพื้นที่ตำบลบึงน้ำรักษ์ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งถูกประกาศเป็นเขตระบบโครงข่ายก๊าซธรรมชาติ โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบกเส้นที่ 5 ระยะที่ 2 ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ผู้ถูกร้องที่ 2) แต่ต่อมาบริษัท ไอปซี อินดัสเตรียล จำกัด (ผู้ถูกร้องที่ 1) ซึ่งเป็นผู้รับเหมาได้เข้าทำการก่อสร้างรูกำลังพื้นที่เป็นเหตุให้ผู้ร้องทั้งสามได้รับความเสียหายและเสียโอกาสจากการใช้ประโยชน์ในที่ดิน</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า การปฏิบัติงานของผู้ถูกร้องที่ 1 ไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ตกลงในการขอเข้าใช้พื้นที่เพื่อทำการก่อสร้างโครงการฯ ทำให้การใช้ประโยชน์ในที่ดินและพืชผลทางการเกษตรของผู้ร้องทั้งสามได้รับผลกระทบจากการก่อสร้าง จึงเป็นกรณีที่มีการกระทำละเมิดอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของผู้ร้องทั้งสามโดยไม่ชอบ ซึ่งผู้ถูกร้องทั้งสองจะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนทางแพ่งและเยียวยาแก้ไขปัญหาก่ที่เกิดขึ้นในระหว่างการก่อสร้าง จากการพิจารณาการดำเนินการของผู้ถูกร้องทั้งสอง ที่ผ่านมาผู้ถูกร้องทั้งสองได้มีการประสานไกล่เกลี่ยข้อพิพาทร่วมกับผู้ร้องทั้งสามซึ่งเป็นผู้เสียหายผ่านหน่วยงานของรัฐระดับอำเภอโดยช่องทางของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอบางน้ำเปรี้ยว และต่อมาได้รับผิดชอบจ่ายเงินชดเชยผลกระทบจากงานก่อสร้างดังกล่าวให้กับผู้ร้องทั้งสามเรียบร้อยแล้ว โดยถือว่าเป็นการแก้ไขผลกระทบตามข้อร้องเรียนตามที่มีบันทึกข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้ร้องที่ 1 และผู้ถูกร้องทั้งสอง เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2564 ในชั้นนี้จึงเป็นเรื่องที่มีการแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสมแล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบ</p>

	<p>รัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 39 (5) ประกอบมาตรา 39 วรรคสอง</p> <p>อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันในระหว่างที่การก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จ ผู้ร้องที่ 1 ได้แจ้งว่า ยังพบปัญหาการไ้รดแบคโธเข้ามารุกล้ำพื้นที่และได้ประสานแจ้งกับทางผู้รับเหมา โครงการเป็นระยะ มีข้อสังเกตว่า แม้กรณีตามข้อร้องเรียนจะมีการจัดทำบันทึกข้อตกลง และชดเชยเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้น ตลอดจนในระหว่างที่การก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จ ผู้ร้องทั้งสามได้มีการประสานงานกับผู้ร้องทั้งสองในการแก้ไขปัญหาอยู่เป็นระยะแล้ว ก็ตาม แต่ผู้ร้องทั้งสองยังต้องมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินโครงการฯ โดยก่อให้เกิดผลกระทบแก่ประชาชนน้อยที่สุดเพียงเท่าที่จำเป็นซึ่งการดำเนินการของผู้ร้องทั้งสอง ย่อมส่งผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน ที่อยู่อาศัย รวมไปถึงมาตรฐานการครองชีพและการประกอบอาชีพของผู้ร้องทั้งสามอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ กรณีตามคำร้องนี้ จึงยังมีประเด็นปัญหาที่ควรได้รับการพิจารณาเพื่อลดผลกระทบอย่างต่อเนื่องที่เกิดขึ้น จากการก่อสร้างในปัจจุบันและในอนาคตเพื่อประกันสิทธิของบุคคลที่ถูกจำกัดเพื่อประโยชน์สาธารณะ และจะต้องมีกลไกการชดเชยเยียวยาที่เป็นธรรมแก่บุคคลที่ได้รับ ความเสียหายซึ่งรวมถึงทรัพย์สินตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 37 และสอดคล้องตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม (International Covenant on Economics, Social and Culture Rights: ICESCR) ข้อ 11 วรรคหนึ่ง รวมถึงคำนึงถึงแนวนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนในการดำเนิน ธุรกิจของผู้ร้องที่ 2 ตามที่มีคำแถลงด้านสิทธิมนุษยชนผู้ร้องที่ 2 ประกาศ ณ วันที่ 2 มิถุนายน 2564 ซึ่งมีเจตนารมณ์ที่สอดคล้องตามหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและ สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (United Nations Framework and Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและ ค้ำครองสิทธิมนุษยชน กสม. มีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและ ค้ำครองสิทธิมนุษยชนต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ผู้ร้องที่ 2) และบริษัท ไอปซี อินดัสเตรียล จำกัด (ผู้ร้องที่ 1) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) ประกอบมาตรา 42</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการ หรือแนวทางในการ ส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรติดตาม ตรวจสอบให้ผู้ร้องทั้งสองปฏิบัติตามที่มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการพัฒนาโครงการดังกล่าวจะส่งผล กระทบต่อชุมชน สิ่งแวดล้อม ทรัพย์สินและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ โดยน้อยที่สุด</p>

	<p>(2) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ผู้ถูกร้องที่ 2) ควรควบคุมการดำเนินงานและกำชับให้ผู้ถูกร้องที่ 1 บริษัทผู้รับเหมา ผู้รับเหมาช่วง ตลอดจนพันธมิตรทางธุรกิจที่ร่วมดำเนินโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบกเส้นที่ 5 ระยะที่ 2 ให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระยะก่อสร้างอย่างเคร่งครัด เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการพัฒนาโครงการดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อทรัพย์สินและชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ร้องทั้งสามโดยน้อยที่สุด</p> <p>(3) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ผู้ถูกร้องที่ 2) และบริษัท ไอปซี อินดัสเตรียล จำกัด (ผู้ถูกร้องที่ 1) ควรแจ้งให้ผู้ร้องและประชาชนผู้มีส่วนได้เสียตลอดแนวโครงการได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบกเส้นที่ 5 ในระยะก่อสร้าง จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น การสำรวจข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบ จัดให้มีระบบรับเรื่องร้องเรียนและแก้ไขข้อร้องเรียนภายในพื้นที่ชุมชนโดยตรง ตลอดจนตอบข้อซักถามของประชาชนอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันทุกฝ่าย</p> <p>(4) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ผู้ถูกร้องที่ 2) ควรมีการสรุปบทเรียนหรือประมวลข้อร้องเรียนและกระบวนการแก้ไขปัญหาตามข้อร้องเรียนข้างต้นหรือกรณีอื่นๆ ในลักษณะเดียวกันจากโครงการอื่น ๆ ที่ดำเนินการ เพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการแก้ไขปัญหาให้ได้ข้อยุติ และมีการเยียวยาผลกระทบให้กับผู้เสียหายโดยเร็วที่สุด ตลอดจนการพัฒนากระบวนการติดตามเฝ้าระวังผลกระทบอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับคำแถลงด้านสิทธิมนุษยชนของผู้ถูกร้องที่ 2 ซึ่งประกาศ ณ วันที่ 2 มิถุนายน 2564 และหลักการชี้แนะว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (United Nations Framework and Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs)</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แจ้งว่า ได้แจ้งข้อเสนอแนะของ กสม. ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้อง และขอให้มีการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัดแล้ว</p>

<p>กรณีที่ 10 สิทธิชุมชน กรณีการประกาศให้หาดขนอมเป็นอุทยานแห่งชาติหาดขนอม – หมู่เกาะทะเลใต้ (เตรียมการ) อาจกระทบต่อวิถีชีวิตของชุมชนชายฝั่ง (รายงานฯ ที่ 179/2564)</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า การประกาศให้หาดขนอมเป็นอุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้ (เตรียมการ) อาจกระทบต่อวิถีชีวิตของชุมชนชายฝั่ง และในขั้นตอนการดำเนินการไม่มีความชัดเจน ทั้งเรื่องแนวเขตและกระบวนการรับฟังความคิดเห็น</p>

<p>การดำเนินการ</p>	<p>กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า กระบวนการประชาสัมพันธ์และการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนในท้องที่เกี่ยวกับการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้ อาจจะยังไม่ครอบคลุมและครบถ้วนรอบด้านสอดคล้องกับการรับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการมีส่วนร่วมกับรัฐในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการทำหน้าที่ของรัฐในเรื่องดังกล่าวตามที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ดังนั้น มีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่ออุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้ (เตรียมการ) เทศบาลตำบลท้องเนียน เทศบาลตำบลขนอม เทศบาลตำบลอ่าวขนอม องค์การบริหารส่วนตำบลควนทอง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (ผู้ถูกร้อง) และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3)</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (ผู้ถูกร้อง) และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง บริक्षाหรือร่วมกันและตรวจสอบแนวเขตพื้นที่ป่าชายเลนที่อาจทับซ้อนในการกำหนดพื้นที่ เพื่อจัดตั้งอุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้ (เตรียมการ) เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐสอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐที่ถูกบัญญัติรับรองไว้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และบรรลุนิติบุคคลในการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป</p> <p>(2) ในการขยายอุทยานแห่งชาติเพิ่มเติม ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (ผู้ถูกร้อง) จัดทำกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องตามมาตรา 64 และมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ให้แล้วเสร็จก่อนการดำเนินการขยายอุทยานแห่งชาติดังกล่าว</p> <p>(3) ในการกำหนดให้พื้นที่บริเวณใดเป็นอุทยานแห่งชาติหรือการขยายอุทยานแห่งชาติ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (ผู้ถูกร้อง) จัดทำประกาศตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ให้แล้วเสร็จก่อนการกำหนดพื้นที่ดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน รวมทั้งหน่วยงานอื่น ซึ่งเป็นผู้ดูแลหรือให้ใช้ประโยชน์พื้นที่ที่จะประกาศเขตอุทยานแห่งชาติ ซึ่งในการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวควรคำนึงถึงวิธีการให้ข้อมูลและการรับฟังความคิดเห็น ระยะเวลา สถานที่ รายละเอียดของข้อมูลที่ต้องประกอบด้วยผลกระทบด้านบวกและด้านลบ ตลอดจนจรรยาบรรณอื่น ๆ ที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการตัดสินใจของประชาชน และความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลและการมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ได้ตามเวลาที่กำหนด และต้องให้แน่ใจว่าประชาชนโดยเฉพาะผู้มีส่วนได้เสียได้รับทราบข้อมูลล่วงหน้าเป็นเวลาเพียงพอที่จะสามารถเข้าใจเนื้อหาสาระและสามารถตั้งคำถามที่เกี่ยวข้อง</p>

	<p>และให้คำแนะนำต่อการดำเนินการของรัฐได้อย่างเป็นประโยชน์ ทั้งนี้ หากประกาศดังกล่าว มีผลบังคับใช้แล้ว ให้เร่งดำเนินการจัดรับฟังความคิดเห็นตามกระบวนการขั้นตอนที่กำหนดให้ครบถ้วนรอบด้านสอดคล้องกับการรับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการมีส่วนร่วมกับรัฐในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อไป</p> <p>(4) ให้อุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้ (เตรียมการ) เร่งรัดการประชาสัมพันธ์และชี้แจงทำความเข้าใจเบื้องต้นกับผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในท้องที่ที่เตรียมการประกาศจัดตั้งอุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการขั้นตอนในการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติ สำคัญของพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 โดยเฉพาะข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องหรืออาจส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต การดำรงชีพ หรือการประกอบอาชีพของประชาชนหากมีการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติดังกล่าว โดยดำเนินการในรูปแบบของการปรึกษาหารือเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการและแก้ไขปัญหาร่วมกันต่อไป</p> <p>(5) ให้อุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้ (เตรียมการ) เทศบาลตำบลท้องเนียน เทศบาลตำบลขนอม เทศบาลตำบลอ่าวขนอม และองค์การบริหารส่วนตำบลควนทอง ร่วมกันสำรวจข้อมูลการประกอบอาชีพ กิจกรรมการท่องเที่ยว การอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่เตรียมการประกาศจัดตั้งอุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้ โดยให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มและทุกสาขาอาชีพ เพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางการจัดทำแผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ และการสำรวจทรัพยากรธรรมชาติที่ประชาชนได้ใช้ประโยชน์เพื่อการยังชีพ ตามมาตรา 18 และมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 โดยนำรูปแบบและกระบวนการที่อุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้ (เตรียมการ) ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับกลุ่มประมงพื้นบ้าน เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2559 เป็นแนวทางนำร่องในการรับฟังความคิดเห็นหรือการจัดทำแผนร่วมกับประชาชนกลุ่มอื่นในท้องที่ดังกล่าว เช่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่อำเภอขนอม เป็นต้น ทั้งนี้ ให้นำบันทึกความร่วมมือ เรื่อง “การส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงาน หรือการอนุรักษ์ บำรุงรักษา และฟื้นฟูอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า” ซึ่งจัดทำขึ้นร่วมกันระหว่าง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (ผู้ถูกร้อง) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2564 มาประกอบการพิจารณาดำเนินการ</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) เทศบาลตำบลอ่าวขนอม แจ้งว่า ได้มีการประชุมหารือเพื่อหาแนวทางการกำหนดแนวเขตอุทยาน ป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิต การดำรงชีพ หรือการประกอบอาชีพของประชาชน หากมีการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติหาดขนอมฯ โดยกำหนดให้ใช้</p>

วิธีรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของชุมชน และประชาชนที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่จะประกาศเขตอุทยานแห่งชาติ โดยจะเร่งดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อไป รวมถึงเตรียมการสำรวจข้อมูลการประกอบอาชีพ กิจกรรมการท่องเที่ยว การอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่เตรียมการประกาศจัดตั้งอุทยานแห่งชาติหาดขนอมฯ โดยให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มและทุกสาขาอาชีพ

(2) เทศบาลตำบลท้องเนียน แจ้งว่า ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงให้ กสม. ทราบแล้ว และในการประชุมสภาเทศบาลตำบลท้องเนียน สมัยสามัญ สมัยที่ 2 ครั้งที่ 1 ประจำปี 2564 เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2564 เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติได้มาชี้แจงและตอบข้อซักถามของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลท้องเนียน สรุปสาระสำคัญได้ว่า กรมอุทยานฯ สั่งการให้อุทยานแห่งชาติหาดขนอมฯ ชี้แจงทำความเข้าใจกับ อปท. ที่คัดค้าน ผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน ให้ทราบเหตุผลความจำเป็นในการประกาศพื้นที่เป็นอุทยานแห่งชาติ และจะนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุง เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่สำหรับการปรับแก้พื้นที่ทับซ้อนกับแนวเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.) จำนวน 108 แปลง (เนื้อที่ 1,530 ไร่) การสำรวจแปลง การใช้ประโยชน์ที่ดินพื้นที่อนุรักษ์ตรวจสอบแปลงราษฎรครอบครองทำกินในเขตอุทยานแห่งชาติ ตรวจสอบพบพื้นที่ของราษฎรครอบครองทำกินก่อน 2545 จำนวน 62 แปลง เนื้อที่ 358 ไร่ ตั้งแต่ปี 2545-2557 จำนวน 50 แปลง เนื้อที่ 228 ไร่ และได้ทำบันทึกการตรวจสอบการปรับแก้แนวถนนบริเวณทางไปบ้านแหลมประทับ หมู่ที่ 5 ปรับแก้แนวถนนบริเวณทางไปบ้านแหลมประทับ หมู่ที่ 5 ปรับแก้แนวเขตตามสภาพพื้นที่จริง กันแนวทางขึ้นหน่วยพิทักษ์ฯ ที่ น.ต.1 (ท้องซิง) บ้านท้องซิง หมู่ที่ 2 ตำบลท้องเนียน โดยอุทยานแห่งชาติหาดขนอมฯ ได้กำหนดเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติเพื่อให้เกิดผลต่อการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ การใช้ประโยชน์ด้านการบริการนักท่องเที่ยว ตลอดจนการสื่อความหมายธรรมชาติในเขตอุทยานแห่งชาติหาดขนอมฯ ให้มีประสิทธิภาพ ตรงตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งอุทยานฯ และได้แบ่งเขตการจัดการออกเป็น 6 เขต ได้แก่ 1. สีเขียว 2. สีส้ม 3. สีเหลือง 4. สีเขียวเข้ม 5. สีฟ้า และ 6. สีชมพู เป็นเขตที่กำหนดขึ้นสำหรับเป็นกันชนระหว่างพื้นที่อุทยานแห่งชาติกับพื้นที่รอบนอก เพื่อป้องกันผลกระทบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ประโยชน์ที่ดินนอกเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ซึ่งได้ทำบันทึกข้อตกลงกับประมงพื้นบ้านไว้แล้ว สามารถประกอบอาชีพได้เหมือนเดิม และได้ประชาสัมพันธ์ให้เข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลการประกาศจัดตั้งอุทยานแห่งชาติและข้อมูลแนวเขตอุทยานแห่งชาติ ท้องที่ตำบลท้องเนียน จำนวน 8 หมู่บ้าน รวมทั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อ่าวเตล็ดก็สามารถประกอบอาชีพและจัดกิจกรรมประจำปีได้เหมือนเดิมเช่นเดียวกัน

(3) องค์การบริหารส่วนตำบลควนทอง แจ้งว่า ได้รับการประสานจากอุทยานแห่งชาติหาดขนอมฯ ให้สำรวจข้อมูลประชาชนในพื้นที่ตำบลควนทอง เกี่ยวกับข้อมูลการประกอบอาชีพ กิจกรรมการท่องเที่ยว กิจกรรมการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกลุ่มประมงพื้นบ้าน ซึ่งได้ประสานกับผู้ใหญ่บ้านตำบลควนทองทั้ง

	<p>12 หมู่บ้าน เพื่อสำรวจประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล หากผลเป็นประการใดจะแจ้งให้ทราบต่อไป</p> <p>(4) อุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้ (เตรียมการ) แจ้งว่า ได้ร่วมปรึกษารหรือ ชี้แจง กรณีการประกาศจัดตั้งอุทยานแห่งชาติหาดขนอมฯ กับนายกเทศมนตรีตำบลอ่าวขนอม และผู้บริหารเทศบาลตำบลอ่าวขนอม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลควนทอง และผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควนทอง และนายกเทศมนตรีตำบลท้องเนียน และผู้บริหารเทศบาลตำบลท้องเนียน เรื่อง การคัดค้านการประกาศจัดตั้งการกำหนดแนวเขตการประกาศจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ รวมถึงอยู่ระหว่างการประสานขอทราบข้อมูลการประกอบอาชีพ ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบ กิจกรรมการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ กลุ่มประมงพื้นบ้านในพื้นที่รับผิดชอบ กับองค์การบริหารส่วนตำบลควนทอง เทศบาลตำบลท้องเนียน เทศบาลตำบลอ่าวขนอม และเทศบาลตำบลขนอม</p> <p>(5) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แจ้งว่า ศูนย์บริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับหนังสือขอคัดค้านการประกาศจัดตั้งอุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้ ตามหนังสือสำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 5 ที่ ทส ๐๔๑๒.๒/๑๕๗ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๕ แต่ไม่ได้รับการประสานจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้ แต่อย่างใด รวมถึงศูนย์บริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนจังหวัดนครศรีธรรมราช ไม่ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการหรือการพิจารณาในการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้ แม้จะมีอำนาจหน้าที่ภารกิจดูแลทรัพยากรป่าชายเลน แต่ไม่มีอำนาจหน้าที่ภารกิจในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนฝ่ายฝั่งมีส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและฝั่งในพื้นที่อุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้ แต่อย่างใด</p>
--	---

กรณี 11 สิทธิของผู้ต้องขัง กรณีกล่าวอ้างว่า เรือนจำจัดเครื่องอุปโภคที่จำเป็นพื้นฐานไม่เพียงพอแก่ผู้ต้องขัง (รายงานฯ ที่ 182/2564)	
ประเด็นการร้องเรียน	กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า เรือนจำกลางบางขวาง (ผู้ถูกร้อง) จัดเครื่องอุปโภคที่จำเป็นพื้นฐานไม่เพียงพอให้แก่ผู้ต้องขัง
การดำเนินการ	กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องมีหน้าที่บริหารจัดการสถานที่คุมขังและดูแลบุคคลที่ถูกคุมขัง ซึ่งรวมถึงการดูแลจัดหาสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวพื้นฐานให้แก่ผู้ต้องขังทุกคนภายในเรือนจำ แม้จะไม่สามารถจัดหาสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวพื้นฐานให้เพียงพอกับความต้องการของผู้ต้องขังได้ แต่การดำเนินงานดังกล่าวของผู้ถูกร้องก็เป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามสิทธิของผู้ต้องขังควรได้รับจากรัฐตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง ประกอบกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

	<p>พุทธศักราช 2560 แล้ว ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลที่ผู้ถูกร้องไม่สามารถดำเนินการแจกจ่ายสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวพื้นฐานให้แก่ผู้ต้องขังให้เพียงพอกับความต้องการของผู้ต้องขังตามสิทธิที่ควรได้รับการดูแลจากรัฐได้ เนื่องจากการที่ผู้ถูกร้องได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดหาสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวพื้นฐานที่จำเป็นให้แก่ผู้ต้องขังทุกคนเพียงคนละ 1 ครั้งต่อปีในแต่ละปีงบประมาณเท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการดูแลผู้ต้องขังในเรือนจำ ผู้ถูกร้องดำเนินการภายใต้งบประมาณที่หน่วยงานได้รับการจัดสรรรายปี อย่างไรก็ตาม สิทธิของผู้ต้องขังในการเข้าถึงสิ่งจำเป็นพื้นฐานซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพในการดูแลอนามัยและสุขภาพของผู้ต้องขังในเรือนจำเป็นสิทธิที่ต้องอาศัยการพัฒนาโดยลำดับตามระดับความสามารถของรัฐในการจัดสรรและบริหารจัดการทรัพยากร เมื่อผู้ถูกร้องรับทราบถึงความเดือดร้อนของผู้ร้องซึ่งเป็นผู้ต้องขังสูงอายุและยากไร้ก็ได้ดำเนินการให้ผู้ร้องได้เข้าถึงเครื่องใช้ส่วนตัวพื้นฐานโดยอาศัยการดำเนินงานด้านสวัสดิการตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ให้แก่ผู้ต้องขังสูงอายุ ทำให้ผู้ร้องได้รับการบรรเทาความเดือดร้อนระดับหนึ่งแล้ว อีกทั้งผู้ร้องยังเข้าถึงสิทธิในการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามชั้นบันไดช่วงอายุ ซึ่งเป็นสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่รัฐได้จัดสรรให้กับผู้สูงอายุทุกคน โดยผู้ร้องได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเดือนละ 600 บาท เนื่องจากมีอายุครบ 60 ปี บริบูรณ์ในขณะที่ถูกคุมขัง และได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. 2564 โดยได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษไปแล้วเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2564 ดังนั้น การดำเนินงานของผู้ถูกร้องจึงยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ต้องขังตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง</p> <p>อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ร้องเคยนำปัญหาเครื่องอุปโภคที่จำเป็นพื้นฐานซึ่งไม่เพียงพอสำหรับการใช้ชีวิตในเรือนจำไปร้องเรียนต่อผู้ถูกร้องด้วย ข้อเท็จจริงในส่วนนี้ทำให้เห็นว่า การดำเนินงานด้านสุขอนามัยที่เกี่ยวข้องกับการแจกจ่ายเครื่องใช้ส่วนตัวจำเป็นพื้นฐานให้ผู้ต้องขังในเรือนจำปีละ 1 ครั้ง นั้น มีปัญหาในทางปฏิบัติอันนำไปสู่การบริหารจัดการให้ผู้ต้องขังได้เข้าถึงสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตในเรือนจำอย่างมีคุณภาพ จึงมีมติให้เสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อกรมราชทัณฑ์ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3)</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>ให้กรมราชทัณฑ์ดำเนินการปรับปรุงระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการอนามัยและการสุขภาพของผู้ต้องขัง พ.ศ. 2561 การจัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานด้านสุขอนามัยของผู้ต้องขังเกี่ยวกับการจ่ายเครื่องใช้ส่วนตัวที่จำเป็น และการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเครื่องใช้ส่วนตัวที่จำเป็นเพื่อการแจกจ่ายให้แก่ผู้ต้องขังได้อย่างเพียงพอต่อความต้องการอันสอดคล้องกับมาตรฐาน</p>

	ระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขัง อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้เป็นฐานในการขอรับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐได้
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>กรมราชทัณฑ์ แจ้งว่า การจัดสรรเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นพื้นฐานแก่ผู้ต้องขังได้ถูกกำหนดไว้ในข้อ 11 ของระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับอนามัยและการสุขาภิบาลของผู้ต้องขัง พ.ศ. 2561 โดยแบ่งเป็น เครื่องแต่งกาย เครื่องนุ่งห่ม เครื่องนอน และเครื่องใช้ส่วนตัวแก่ผู้ต้องขังชายและหญิง โดยได้ระบุปริมาณสิ่งของแต่ละประเภทไว้ หากสิ่งของที่จัดให้ไม่เพียงพอให้เรือนจำบริหารจัดการตามความเหมาะสม กรณีการปรับแก้ไขหลักการในข้อ 11 ของระเบียบกรมราชทัณฑ์ฉบับดังกล่าว เพื่อให้จัดหาเครื่องอุปโภคหรือเครื่องใช้ส่วนตัวสำหรับผู้ต้องขังมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นและเพียงพอับความต้องการของผู้ต้องขังทุกคน ย่อมกระทบต่องบประมาณแผ่นดิน ซึ่งเป็นเงินภาษีของประชาชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้ การนำสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวของผู้ต้องขังเข้าไปเก็บภายในเรือนจำเพิ่มมากขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการพื้นที่ในการจัดการในเรื่องดังกล่าวได้ ทั้งนี้ มิได้ละเลยหรือกระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขัง โดยในทุก ๆ ปี กรมราชทัณฑ์ได้ขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีเท่ากับจำนวนผู้ต้องขังที่อยู่ในความควบคุมดูแลตามภารกิจ แต่เมื่อได้รับการพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในแต่ละปี กรมราชทัณฑ์จะได้รับการพิจารณาจัดสรรในแต่ละปีต่ำกว่าจำนวนผู้ต้องขังที่มีอยู่จริง จึงไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ต้องขังที่อยู่ในความควบคุม ดูแล ตามภารกิจของกรมราชทัณฑ์</p> <p>สำหรับการดูแลสุขอนามัยผู้ต้องขัง ตามระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับอนามัยและการสุขาภิบาลของผู้ต้องขัง พ.ศ. 2561 ข้อ 6 ได้กำหนดให้เรือนจำทุกแห่งจัดให้มีสถานพยาบาล และจัดให้มีแพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานเรือนจำที่ผ่านการอบรมด้านการพยาบาลของแต่ละเรือนจำ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ด้านการรักษาพยาบาล ส่งเสริม ป้องกันและฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ต้องขังที่เจ็บป่วย รวมทั้งการประเมินผลการตรวจรักษา การดูแลสุขอนามัย และการดูแลสุขาภิบาลต่าง ๆ ในเรือนจำตามภารกิจ โดยกองบริการทางการแพทย์ ซึ่งครอบคลุมและเป็นไปตามมาตรฐานทั้งในส่วนองสุขอนามัยของผู้ต้องขังการดูแลสุขภาพ การจัดเลี้ยงอาหารและการสุขาภิบาล</p>

<p>กรณีศึกษาที่ 12 รายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย ตามที่ปรากฏในรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก ครั้งที่ 31 ประจำปี 2564 ขององค์กรฮิวแมนไรตส์วอตช์ กรณีรัฐบาลสหรัฐอเมริการะบุให้สินค้าจากอุตสาหกรรมประมงไทยอยู่ใน “รายการสินค้าที่ผลิตโดยแรงงานเด็กและแรงงานบังคับ (List of Goods Produced by Child Labor or Forced Labor) (รายงานฯ ที่ 192/2564)</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>กสม. พิจารณาแล้วเห็นสมควรให้มีการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยได้พิจารณารายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย กรณีองค์กรฮิวแมนไรตส์วอตช์ (Human Right Watch: HRW) เผยแพร่รายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก ครั้งที่ 31 ประจำปี 2564 (World Report 2021) ซึ่งมีการนำเสนอสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทยในช่วงปี 2563 ในหลายประเด็น โดยในประเด็นผู้ลี้ภัย ผู้แสวงหาที่พักพิง และแรงงานข้ามชาติ ปรากฏข้อเท็จจริงการรายงานสถานการณ์ว่า “แม้ว่ารัฐบาลจะดำเนินการปฏิรูปอุตสาหกรรมประมง แต่ยังคงมีแรงงานข้ามชาติจำนวนมากที่ต้องเผชิญกับการบังคับใช้แรงงาน การตกเป็นแรงงานขัดหนี้ของนายหน้าจัดหางาน การไม่สามารถเปลี่ยนนายจ้างได้ การรับค่าจ้างต่ำกว่าอัตราค่าแรงขั้นต่ำ และการได้รับค่าจ้างล่าช้าเป็นเวลาหลายเดือน โดยในปี 2563 รัฐบาลสหรัฐอเมริกายังคงระบุให้สินค้าจากอุตสาหกรรมประมงไทยอยู่ในรายการสินค้าที่ผลิตโดยแรงงานเด็กและแรงงานบังคับ (List of Goods Produced by Child Labor or Forced Labor)</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า ในช่วงปี 2563 ยังคงปรากฏข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับในอุตสาหกรรมประมงไทย อันถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่รัฐบาลโดยหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเชิงการป้องกัน ยับยั้ง และขจัดการใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับ รวมถึงดำเนินการเพื่อถอดสินค้าไทยออกจากรายการสินค้าที่ผลิตโดยแรงงานเด็กและแรงงานบังคับ (List of Goods Produced by Child Labor or Forced Labor) อย่างไรก็ตาม การใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับในอุตสาหกรรมประมงไทยเป็นปัญหาสิทธิมนุษยชนที่ปรากฏมาโดยตลอดและส่งผลกระทบต่อวงกว้าง โดยเฉพาะแรงงานข้ามชาติซึ่งมีจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นระบบ จึงมีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) ประกอบมาตรา 42</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการ</p>	<p>(1) ให้คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ คณะกรรมการระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ</p>

<p>ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับอย่างเคร่งครัดโดยไม่เลือกปฏิบัติ พร้อมทั้งร่วมกันทบทวนแนวปฏิบัติและอบรมบุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินการข้างต้นอย่างสม่ำเสมอ โดยแนวปฏิบัติดังกล่าวควรรำ “ตัวชี้วัดภาวะแรงงานบังคับ” ของโครงการปฏิบัติการพิเศษขององค์การแรงงานระหว่างประเทศเพื่อจัดการใช้แรงงานบังคับ (ILO’s Special Action Programme to Combat Forced Labour: SAP-FL) มาเป็นพื้นฐานในการประเมินหรือคัดแยกเบื้องต้นว่าแรงงานคนใดอยู่ในสถานการณ์สุ่มเสี่ยงที่จะตกเป็นแรงงานบังคับ พร้อมทั้งนี้ต้องปรับมาตรการในการดำเนินการข้างต้นให้สามารถรองรับกับสถานการณ์แทรกซ้อนอื่น ๆ ได้ด้วย เพื่อป้องกันมิให้เกิดช่องว่างอันนำไปสู่ปัญหาการใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับ โดยเฉพาะในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019</p> <p>(2) ให้กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการระหว่างหน่วยงานของรัฐ ผู้ประกอบการเอกชน และองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการป้องกันการใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับ และพัฒนากลไกการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวร่วมกัน เพื่อให้ผู้เสียหายหรือผู้พบเห็นสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย ด้วยภาษาที่เข้าใจและเหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้งจัดให้มีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงระหว่างกัน เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองช่วยเหลือและเยียวยาผู้เสียหายผู้เสียหายจากปัญหาข้างต้น</p> <p>(3) ให้คณะกรรมการระดับชาติเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย เปิดโอกาสและสนับสนุนให้องค์กรเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคมมีบทบาทในการตรวจสอบปัญหาการใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับในอุตสาหกรรมประมง อ้อย เครื่องนุ่งห่ม และอุตสาหกรรมอื่น ๆ อย่างรอบด้าน นอกจากการตรวจสอบโดยหน่วยงานของรัฐ พร้อมทั้งนี้ ต้องให้ภาคส่วนดังกล่าวมีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูลสาเหตุของปัญหา/หรือแนวทางการแก้ไขปัญหาคณิศสินค้าของไทยถูกระบุในรายการสินค้าที่ผลิตโดยแรงงานเด็กและแรงงานบังคับ (List of Goods Produced by Child Labor or Forced Labor) ด้วย</p>
<p>ความสำเร็จ/ความก้าวหน้าในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งมอบหมายให้กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยนำหลักกับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ คณะกรรมการระดับชาติเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยให้กระทรวงแรงงานสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป</p>

<p>กรณี 13 เสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหกรณ์ สหภาพ องค์กร ชุมชน หรือหมู่คณะอื่น กรณีกล่าวอ้างว่า การเสนอร่างกฎหมายไม่สอดคล้องกับขั้นตอนที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 และร่างกฎหมายมีเนื้อหาจำกัดเสรีภาพในการดำเนินงานขององค์กรเอกชน (รายงานฯ ที่ 195/2564)</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า การเสนอร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบหลักการเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2564 ขัดต่อมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และไม่มีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 มาตรา 25</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า การเสนอหลักการของร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกันต่อคณะรัฐมนตรีโดยสำนักงานผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2564 ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2564 นั้น เป็นเพียงการเสนอหลักการที่สมควรมีในร่างกฎหมายตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีที่ให้ผู้ถูกร้องดำเนินการศึกษากฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกันของประเทศต่าง ๆ มาประกอบการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกันของประเทศไทยยังไม่ใช้การเสนอร่างกฎหมายที่หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องได้จัดทำเป็นร่างกฎหมายจนแล้วเสร็จ ประกอบกับร่างกฎหมายดังกล่าวยังอยู่ในขั้นตอนของการพิจารณากร่างโดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 2) เท่านั้น และผู้ถูกร้องได้ดำเนินการเปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายผ่านทางเว็บไซต์ของผู้ถูกร้องและระบบกลางทางกฎหมายแล้ว กรณีจึงถือว่ากระบวนการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกันโดยผู้ถูกร้อง ยังไม่ได้มีการดำเนินการในภาพรวมที่ขัดแย้งกับหลักการและขั้นตอนตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562</p> <p>อย่างไรก็ดี เพื่อเป็นการประกันไว้ซึ่งสิทธิของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายหรือกลไกการดำเนินการตามร่างกฎหมายฉบับนี้ อันจะเป็นการตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จึงมีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) เกี่ยวกับกระบวนการในการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมาย</p>

	<p>ว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน ซึ่งจะได้มีการดำเนินการอีกหลายครั้ง</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) การดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินงานขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกันในภาพรวมนั้น ผู้ถูกร้องจะต้องใช้วิธีการที่สอดคล้องตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย และต้องดำเนินการให้เป็นไปตามคู่มือการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบการจัดทำร่างกฎหมายซึ่งจัดทำโดยคณะกรรมการพัฒนากฎหมายอย่างเคร่งครัด รวมถึงควรนำกระบวนการเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายของคณะกรรมการสิทธิการยุโรป มาปรับใช้ในการดำเนินการด้วย</p> <p>(2) ผู้ถูกร้องต้องดำเนินการจัดทำแผนที่ผู้มีส่วนได้เสียและวิเคราะห์ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดและจำแนกแยกแยะผู้ที่มีส่วนได้เสียหรือได้รับผลกระทบทั้งโดยตรงและโดยอ้อมจากร่างกฎหมายฉบับนี้อย่างครอบคลุมรอบด้านก่อนที่จะเปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นในครั้งต่อไป รวมทั้งต้องใช้วิธีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงเพื่อเชิญชวนให้ผู้เกี่ยวข้องที่ได้ดำเนินการวิเคราะห์ไว้แล้ว สามารถเข้ามาแสดงความคิดเห็นให้ครบถ้วนมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้</p> <p>(3) ผู้ถูกร้องต้องจัดให้มีระยะเวลาที่เพียงพอเหมาะสมในการรับฟังความคิดเห็นตามความง่ายและความซับซ้อนของประเด็นที่จะรับฟังความคิดเห็น หรือจนกว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายจะสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่และสิ้นความสงสัยในเรื่องที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของตน โดยอย่างน้อยต้องมีระยะเวลาในการเปิดให้แสดงความคิดเห็นในแต่ละครั้ง ไม่ต่ำกว่า 30 วัน</p> <p>(4) ผู้ถูกร้องควรเลือกใช้รูปแบบการรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย สอดคล้องและสอดคล้องกับผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่มหรือประเภท โดยอาจใช้วิธีการอื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก การเชิญมาให้ข้อมูล การประชุม หรือการสำรวจความคิดเห็น ควบคู่ไปกับการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย เพื่อให้กระบวนการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายฉบับนี้ สามารถสะท้อนความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และมีประสิทธิภาพมากขึ้น</p> <p>(5) ในการจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น ผู้ถูกร้องจะต้องมีการอธิบายและให้เหตุผลว่ามีการนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับฟังจากผู้เกี่ยวข้องไปใช้พิจารณาจัดทำหรือปรับปรุงร่างกฎหมายในส่วนตัว ส่วนความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะใดที่ไม่ถูกนำไปใช้ ก็ต้องอธิบาย พร้อมทั้งให้เหตุผลที่ไม่นำไปใช้ด้วย เพื่อให้ประชาชนหรือผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบการดำเนินงานในการรับฟังความคิดเห็นว่าเป็นไปโดยถูกต้องและโปร่งใสหรือไม่</p>

<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา แจ้งว่า การดำเนินการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ การดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ. .... อยู่ระหว่างดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2565 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงได้จัดส่งข้อเสนอแนะของ กสม. ไปยังของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการรับฟังความคิดเห็น เพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว</p>
---	--

<p>กรณีที่ 14 สิทธิของผู้ต้องขัง กรณีกล่าวอ้างว่า การถูกลดชั้นเป็นเหตุทำให้ไม่ได้รับการพิจารณาพักโทษ (รายงานฯ ที่ 196/2564)</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า ผู้ต้องขังชาวเนเธอร์แลนด์ อายุ 72 ปี ปฏิเสธการตัดผมและประสงคจะไว้ผมยาว แต่เจ้าหน้าที่เรือนจำกลางบางขวาง (ผู้ถูกร้อง) ไม่อนุญาต เนื่องจากขัดต่อข้อบังคับโดยผู้ฝ่าฝืนจะได้รับโทษ ผู้ต้องขังชาวเนเธอร์แลนด์จึงถูกลดชั้นนักโทษลงจากสถานะนักโทษชั้นเยี่ยม ส่งผลให้ไม่ได้รับการพิจารณาพักโทษได้</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องได้ปล่อยตัวผู้ต้องขังชาวเนเธอร์แลนด์และได้ยุติการดำเนินการทางวินัยแล้ว ดังนั้น กรณีเรื่องร้องเรียนนี้จึงไม่พบการกระทำของผู้ถูกร้องที่กระทบต่อสิทธิของผู้ต้องขังตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง และไม่ปรากฏว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p> <p>อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ต้องขังปฏิเสธไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตนตามระเบียบหรือข้อบังคับของเรือนจำ เช่น การตัดผม เป็นข้อเท็จจริงที่แสดงให้เห็นได้ว่า ผู้ต้องขังอาจไม่ได้รับรู้ หรือทำความเข้าใจต่อระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ของเรือนจำอย่างชัดเจน โดยอาจเป็นผลมาจากวิธีการที่สถานคุมขังนั้นใช้สื่อสารกับผู้ต้องขังยังไม่เพียงพอหรือไม่เหมาะสม ดังนั้น จึงมีมติให้เสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อกรมราชทัณฑ์ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3)</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการ หรือแนวทางในการ ส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน</p>	<p>กรมราชทัณฑ์ ควรพิจารณาดำเนินการจัดทำค่าแปลระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ของเรือนจำเป็นภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้ ให้นำข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง หรือข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules) มาพิจารณาประกอบด้วยเพื่อผู้ต้องขังชาวต่างชาติจะได้เข้าใจและประพฤติตนตามระเบียบหรือข้อบังคับของเรือนจำได้อย่างถูกต้อง</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>กรมราชทัณฑ์ แจ้งผลดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(1) เนื่องจากเรือนจำกลางบางขวางมีผู้ต้องขังชาวต่างชาติจำนวนมาก เรือนจำจึงได้จัดตั้งหน่วยงานย่อยเป็นการภายในเพื่อรับผิดชอบการแปลระเบียบหรือเอกสารโดยตรง</p>

	<p>คือ งานวิเทศน์สัมพันธ์ มีกรอบภารกิจเกี่ยวกับต่างประเทศและผู้ต้องขังชาวต่างชาติ เช่น การจัดทำคำแปลกฎ ระเบียบและข้อกฎหมายต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษ ตลอดจนเป็นล่าม กรณีผู้ต้องขังชาวต่างชาติต้องการจะติดต่อเรื่องต่าง ๆ กับเจ้าหน้าที่ของเรือนจำ และติดต่อประสานงานกับสถานเอกอัครราชทูตของประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะระเบียบเรือนจำเกี่ยวกับเรื่องตัดผมตลอดจนระเบียบเรื่องอื่น ๆ เรือนจำกลางบางขวางได้จัดทำคำแปลให้ผู้ต้องขังชาวต่างชาติเป็นภาษาอังกฤษ และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ต้องขังทราบโดยทั่วกันแล้ว ปัญหาตามคำร้องจึงไม่น่าจะเกิดจากการสื่อสารระหว่างผู้ต้องขังชาวต่างชาติกับเรือนจำตามที่สำนักงาน กสม. ตั้งข้อสังเกต</p> <p>(2) จัดทำคำแปลพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 เป็นภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังจัดทำคู่มือสำหรับนักโทษต่างชาติขณะคุมขังอยู่ในเรือนจำเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับทราบถึงสิทธิ ประโยชน์ ข้อปฏิบัติตัว ตลอดจนโทษทางวินัยขณะคุมขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน แจ้งผู้ต้องขังกลุ่มดังกล่าวทราบเรียบร้อยแล้ว</p> <p>(3) เพื่อให้เป็นไปตามมติของ กสม. จึงได้สั่งให้เรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ จัดทำคำแปลกฎ ระเบียบของเรือนจำ/ทัณฑสถาน ทุกฉบับเป็นภาษาอังกฤษ และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ต้องขังชาวต่างชาติทราบเพื่อจะได้ปฏิบัติตามให้ถูกต้อง ตลอดจนจัดล่ามภาษาต่าง ๆ และอำนวยความสะดวกในกรณีที่ต้องสื่อสารกับผู้ต้องขังชาวต่างชาติ เพื่อมิให้เกิดปัญหาความไม่เข้าใจกันระหว่างผู้ต้องขังกลุ่มดังกล่าวกับเรือนจำ/ทัณฑสถานในโอกาสต่อไป</p>
--	--

<p>กรณีที่ 15 สิทธิชุมชน กรณีขอให้ตรวจสอบการขอประทานบัตรโครงการเหมืองแร่โดโลไมต์ จังหวัดกระบี่ (รายงานฯ ที่ 199/2564)</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า บริษัท ภูทองอันดา จำกัด ได้ยื่นคำขอประทานบัตรเหมืองแร่โดโลไมต์ ในพื้นที่หมู่ที่ 3 ตำบลดินแดง อำเภอลำทับ จังหวัดกระบี่ ตามคำขอเลขที่ 5/2560 โดยประชาชนในพื้นที่ไม่เห็นด้วยและขอคัดค้านเนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อชุมชนและสุขภาพอนามัยของประชาชน อีกทั้งในการดำเนินการจัดรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนได้เสียโดยตรงทราบ ไม่มีการให้ข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน รวมทั้งกระบวนการยื่นคำขอประทานบัตรดังกล่าวอาจไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นที่หนึ่ง อาณาเขตคำขอประทานบัตรเหมืองแร่โดโลไมต์ดังกล่าวบางส่วนอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2 ที่ 3 และที่ 4 ซึ่งไม่เป็นพื้นที่ต้องห้ามในการยื่นคำขอประทานบัตร ประเด็นที่สอง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ (ผู้ถูกร้อง) ได้จัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว และประเด็นที่สาม การดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการยื่นคำขอประทานบัตรเหมืองแร่โดโลไมต์เป็นไปตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 นั้น ขณะนี้กรณีดังกล่าวอยู่ระหว่าง</p>

การดำเนินการคำขอประทานบัตรตามกระบวนการและขั้นตอนของกฎหมายในขั้นตอนที่ 2 จากทั้งหมด 8 ขั้นตอน ตามที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนด ในขั้นนี้ ยังไม่อาจรับฟังได้ว่าผู้ถูกร้องมีการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิด สิทธิมนุษยชน

อย่างไรก็ตาม กสม. มีความเห็นว่า การรับฟังข้อเท็จจริงของประชาชนในพื้นที่และ รายงานการประชุมจัดรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตรเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2563 ไม่ได้ลงรายละเอียดและมีระยะเวลาที่จำกัด อาจทำให้ประชาชน ที่เข้าร่วมการประชุมได้รับข้อมูลไม่เพียงพอที่จะแสดงความคิดเห็นได้ อีกทั้งในภายหลัง มีเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดิน 2 ราย อ้างว่าไม่ได้ลงลายมือชื่อในหนังสือยินยอมให้ขอประทาน บัตรทับที่ดิน แม้ผู้ถูกร้องเคยได้รับเรื่องร้องเรียนรวมกับประเด็นอื่น ๆ ที่มีการร้องเรียน ผ่านศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดกระบี่ และผู้ถูกร้องได้ดำเนินการตอบข้อร้องเรียนเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่มีการพิสูจน์ข้อเท็จจริงในประเด็นนี้ให้ได้ว่าข้อยุติซึ่งหากเป็นจริงจะส่งผลให้อาณาเขต คำขอประทานบัตรต้องปรับปรุงใหม่ให้เป็นไปตามข้อเท็จจริง นอกจากนี้ ที่ประชุม สภาองค์การบริหารส่วนตำบลดินแดงมีมติไม่เห็นชอบให้มีการทำเหมืองแร่ในพื้นที่ ที่ขอประทานบัตรแสดงให้เห็นว่า ยังมีการคัดค้านทั้งจากประชาชนและองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่ต่อการขอประทานบัตรกรณีดังกล่าว อีกทั้งบริษัท กูทองอันดา จำกัด ยังไม่ได้ดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) ซึ่งในขั้นตอนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อมเป็นกลไกของรัฐที่ถูกนำมาใช้เพื่อคาดการณ์ผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ ที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการหรือกิจการใดที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือ ประชาชน รวมไปถึงเป็นการให้หลักประกันในการรับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนว่า การดำเนินโครงการหรือกิจการดังกล่าวจะมีมาตรการเพียงพอที่จะป้องกันและบรรเทา ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชนได้ ทั้งนี้ พระราชบัญญัติส่งเสริมและ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้การจัดทำ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมต้องผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเจ้าของโครงการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย อย่างแท้จริงเข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นข้อห่วงกังวล และข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าของโครงการหรือผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมได้นำไป พิจารณาและกำหนดเป็นมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งเพื่อให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาประกอบการตัดสินใจในการพิจารณาอนุมัติหรือ อนุญาตตามอำนาจหน้าที่ ดังนั้น จึงมีมติให้เสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชนต่อสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ (ผู้ถูกร้อง) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน และการเหมืองแร่ และบริษัท กูทองอันดา จำกัด ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3)

<p>ข้อเสนอแนะมาตรการ หรือแนวทางในการ ส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) ให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ (ผู้ถูกร้อง) ดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(1.1) ตรวจสอบข้อเท็จจริงในประเด็นที่มีการกล่าวอ้างว่าเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินบางรายไม่ได้เป็นผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือยินยอมให้ขอประทานบัตรทับที่ดินเพื่อให้ได้ข้อยุติ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าไม่ได้ให้ความยินยอมและ/หรือมีการดำเนินการไม่ถูกต้อง ต้องกลับไปดำเนินการให้ถูกต้องตามกระบวนการขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด</p> <p>(1.2) เร่งประสานทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการขั้นตอนการขอประทานบัตรทั้ง 8 ขั้นตอน การจัดรับฟังความคิดเห็นของชุมชนที่ผ่านมา และลดความกังวลของประชาชนในพื้นที่ ด้วยการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ประชาชน โดยอาจสื่อสารผ่านทางผู้แทนประชาชนในพื้นที่ที่คัดค้านผู้นำชุมชนหรือเครือข่ายภาคประชาชนที่เป็นที่ไว้วางใจของประชาชนในพื้นที่</p> <p>(2) ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ในฐานะหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจและหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยข้อห่วงใยหรือข้อคัดค้านตามรายงานผลการจัดรับฟังความคิดเห็นของชุมชนให้ได้ข้อยุติ ควรพิจารณาสาเหตุที่ทำให้ประชาชนในชุมชนไม่เห็นด้วยกับการทำเหมืองในพื้นที่และข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนรอบด้าน และครอบคลุมทุกประเด็น อาทิ ความสำคัญของพื้นที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ สิ่งแวดล้อม พื้นที่อนุรักษ์ แหล่งต้นน้ำและป่าชุ่มชื้น ความโปร่งใสหรือความถูกต้องในการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากโครงการดังกล่าวหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นธรรมต่อทุกฝ่ายต่อไป</p> <p>(3) ให้บริษัท ภูเก็ตอันดา จำกัด ในขั้นตอนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) ต้องยึดหลักสิทธิของบุคคลและชุมชนในการมีส่วนร่วมในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้รับรองไว้ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและข้อห่วงกังวลตามขั้นตอนของกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ให้ประชาชนได้รับทราบถึงวิธีการให้ข้อมูล และการรับฟังความคิดเห็น ระยะเวลา สถานที่ ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ ที่เพียงพอ และเหมาะสมแก่การที่ประชาชนจะสามารถเข้าถึงข้อมูลและเข้ามีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ได้ตามเวลาที่กำหนด และต้องให้แน่ใจว่าประชาชนโดยเฉพาะผู้มีส่วนได้เสียได้รับข้อมูลของโครงการล่วงหน้าเป็นเวลาเพียงพอที่จะสามารถเข้าใจเนื้อหาสาระ และสามารถตั้งคำถามที่เกี่ยวข้องและให้คำแนะนำต่อโครงการอย่างเป็นประโยชน์ได้ ตลอดจนประชาชนสามารถชี้แจงข้อกังวลและข้อคิดเห็นได้อย่างมีอิสระโดยปราศจากความกลัวเกรงหรือการบังคับ และนำข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับผลกระทบทางลบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ไปกำหนดแผนเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายให้แก่ประชาชนหรือชุมชนที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรมและได้สัดส่วนกับ</p>
---	--

	<p>ความเดือดร้อนหรือเสียหายที่อาจเกิดจากประตวนบัตรทำเหมืองแร่ดังกล่าว ทั้งนี้ ควรนำหลักการชี้แนะของสหประชาชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน: การปฏิบัติตามกรอบการคุ้มครอง เคารพ และเยียวยา (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: Implementing the Protect, Respect and Remedy Framework (2011): UNGPs) ข้อ 18 (ข) ที่มุ่งเน้นการจัดให้มีการปรึกษาหารืออย่างจริงจังกับกลุ่มผู้ที่อาจได้รับผลกระทบ และผู้มีส่วนได้เสียตามความเหมาะสมกับขนาดขององค์กรธุรกิจสภาพและบริบทของการดำเนินการมาใช้เพื่อกำหนดแนวทางในการป้องกันผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน สิ่งแวดล้อม และสุขภาพอนามัยของชุมชนหรือประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงต่อไป</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ แจ้งผลดำเนินการดังนี้</p> <p>(1.1) ตรวจสอบข้อเท็จจริงในประเด็นที่มีการกล่าวอ้างว่าเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินบางรายไม่ได้ลงลายมือชื่อในหนังสือยินยอม โดยได้ดำเนินการจัดทำหนังสือสอบถามกรรมสิทธิ์ในที่ดิน จำนวน 5 ราย ที่มีหนังสือยินยอมให้บริษัท ภูทองอันดา จำกัด ขอประทานบัตรทับเหมืองแร่ทับที่ดินว่าเป็นลายมือของท่านหรือไม่ในการลงนามยินยอมให้ขอประทานบัตรทับที่ดิน ผลปรากฏว่ามี 2 ราย แจ้งกลับมาว่าไม่เป็นลายมือชื่อที่ลงนามในหนังสือยินยอมดังกล่าว พร้อมทั้งได้จัดทำหนังสือแจ้งผู้ยื่นคำขอดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและให้ดำเนินการให้ถูกต้องตามกระบวนการขั้นตอนของกฎหมาย</p> <p>(1.2) ได้ประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการขอประทานบัตรการจัดรับฟังความคิดเห็นของชุมชน โดยสื่อสารผ่านประธานกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมลำทับจังหวัดกระบี่ และผู้ร้องเพื่อสร้างความเข้าใจของประชาชนที่คัดค้าน</p> <p>(1.3) ให้บริษัท ภูทองอันดา จำกัด แจ้งบริษัทที่ปรึกษาในการทำการรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ให้ยึดหลักสิทธิของบุคคลและชุมชนในการมีส่วนร่วมในการจัดการบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้รับรองไว้ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและข้อห่วงกังวลตามขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง</p> <p>(2) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ แจ้งผลดำเนินการ ดังนี้</p> <p>(2.1) ได้มีหนังสือเรียนอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ เพื่อร่วมกับสำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขต 4 ภูเก็ต ตรวจสอบการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร สำหรับคำขอประทานบัตรที่ 5/2560 ของบริษัท ภูทองอันดา จำกัด ชนิดแร่โดโลไมต์ ที่ตำบลดินแดง อำเภอลำทับ จังหวัดกระบี่ เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2563 ว่าเป็นไปตามมาตรา 56 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตร พ.ศ. 2561 หรือไม่ และตรวจสอบ</p>

	<p>ข้อเท็จจริงประเด็นการร้องเรียนคัดค้านคำขอประทานบัตรดังกล่าว พร้อมทั้งนำความเห็นของ กสม. ไปประกอบการพิจารณา เมื่อดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ให้แจ้งกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เพื่อจะได้นำผลการตรวจสอบไปเป็นข้อมูลประกอบการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป</p> <p>(2.2) ข้อมูลด้านความสำคัญของพื้นที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ สำนักศิลปากรที่ 12 นครศรีธรรมราช ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่า ในรัศมี 1-2 กิโลเมตร จากพื้นที่คำขอประทานบัตรที่ 5/2560 ไม่พบหลักฐานทางโบราณคดี ร่องรอยกิจกรรมของมนุษย์ในอดีต และโบราณสถานแต่อย่างใด รวมทั้งไม่สามารถยืนยันได้ว่าร่องรอยข้างสีที่ติดตามผนังถ้ำมีความเกี่ยวข้องกับพระเศวตอศุลยเดชพาหนะ หรือไม่</p> <p>(2.3) ข้อมูลด้านพื้นที่ในคำขอประทานบัตรว่าเป็นแหล่งต้นน้ำ พื้นที่ต้นน้ำ หรือป่าชุ่มชื้น หรือไม่ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 12 สาขากระบี่ แจ้งว่า อาณาเขตคำขออยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2, 3 และ 4 ทั้งนี้ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ได้แจ้งให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 12 สาขากระบี่ ตรวจสอบข้อเท็จจริงของพื้นที่ป่าในประเด็นการเป็นแหล่งต้นน้ำ พื้นที่ต้นน้ำ หรือป่าชุ่มชื้นด้วยแล้ว</p>
--	--

<p>กรณีที่ 16 สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินอันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิชุมชน กรณีกล่าวอ้างว่าแนวทางปฏิบัติตามประกาศจังหวัดสุราษฎร์ธานีไม่เป็นธรรม (รายงานฯ ที่ 201/2564)</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า จังหวัดสุราษฎร์ (ผู้ถูกร้อง) พิจารณาจัดสรรที่ดินในที่ดินในที่ดินราชพัสดุแปลงเลขที่ สฎ.๘๔๘ อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี อย่างไม่เป็นธรรม อีกทั้งสิ่งก่อสร้าง อาคารบ้านเรือนของราษฎรบางส่วนยังถูกเผาทำลายเพื่อขับไล่ให้ออกจากพื้นที่ ซึ่งผู้ร้องทั้งสองได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนประจำท้องที่ แต่ไม่ได้รับการแก้ไขปัญหา</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า จากการตรวจสอบยังไม่อาจรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ร้องทั้งสองกับพวก จากกรณีการจัดการข้อพิพาทในการจัดสรรที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียน ที่ สฎ.๘๔๘ และกรณีการทำลายหรือถอนทรัพย์สินและสิ่งปลูกสร้างของผู้ร้องทั้งสองกับพวกแต่อย่างใด</p> <p>อย่างไรก็ตาม กสม. เห็นว่า ข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดินระหว่างหน่วยงานของรัฐ เอกชนที่ได้รับสัมปทาน และราษฎรที่ประสงค์ขอรับจัดสรรที่ดินทำกิน เป็นปัญหาที่มีผลกระทบโดยตรงต่อสิทธิในที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินของประชาชน และมีผลโดยอ้อมไปสู่สิทธิและเสรีภาพด้านอื่น ๆ เช่น สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุขปกคลุมขั้นพื้นฐานจากรัฐ เป็นต้น ซึ่งถือเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน และถือเป็นหน้าที่และแนวนโยบายของรัฐที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดการคุ้มครองสิทธิเช่นว่านั้น ดังนั้น จึงมีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อต่อจังหวัดสุราษฎร์ธานี (ผู้ถูกร้อง) ตำรวจภูธรจังหวัดสุราษฎร์ธานี และสถานีตำรวจภูธร</p>

	<p>เคียนซา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3)</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) ให้ผู้ถูกร้องเร่งรัดกระบวนการจัดสรรที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ สฎ.๘๔๘ ให้แก่ผู้ร้องทั้งสองกับพวกหรือราษฎรที่มีการยื่นความจำนง ซึ่งหากไม่มีรายชื่อในการจัดสรรที่ดินแปลงพิพาทนี้ก็ขอให้ผู้ถูกร้องจัดหาที่ดินแปลงอื่น ๆ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้แก่ราษฎรที่ผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติเพื่อให้ได้รับการจัดสรรที่ดินในลำดับต่อไป ด้วย และให้ผู้ถูกร้องอำนวยความสะดวกในการให้ผู้ร้องทั้งสองกับพวกเข้าไปตรวจสอบรายชื่อให้แน่ชัดว่า มีชื่อของราษฎรกลุ่มแนวร่วมแก้ไขปัญหาที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี 8 องค์กร อยู่ในกระบวนการที่รอการตรวจสอบคุณสมบัติตามผู้ถูกร้องแจ้งไว้หรือไม่</p> <p>(2) ให้ตำรวจภูธรจังหวัดสุราษฎร์ธานีและสถานีตำรวจภูธรเคียนซาดำเนินการสืบสวนสอบสวนหาผู้กระทำความผิดกรณีที่มีกลุ่มบุคคลเข้าไปทำลาย รื้อถอนทรัพย์สินและสิ่งปลูกสร้างของกลุ่มผู้ร้องทั้งสองกับพวกในพื้นที่พิพาท ท้องที่ตำบลบ้านเสด็จ ตำบลอรุณคามวาริ อำเภอกะเปือยงา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อให้ได้ตัวผู้กระทำความผิดและดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป</p>
<p>ความสำเร็จ/ความก้าวหน้าในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชี้แจงดังนี้</p> <p>(1.1) แนวทางในการจัดสรรที่ดินทำกิน ประเภทที่ดินราชพัสดุ ตามกระบวนการขั้นตอนการจัดที่ดินของ คทช. และคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี (คทช.จ.สฎ.) เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ คุณสมบัติ ของผู้ที่จะได้รับความช่วยเหลือในการจัดสรรที่ดินทำกินและพิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการจัดที่ดินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งการดำเนินการขณะนี้อยู่ในขั้นตอนของผู้มีคุณสมบัติไปจัดตั้งสหกรณ์/วิสาหกิจชุมชน เพื่อยื่นขอเช่าที่ดินซึ่งสำนักงานธนารักษ์พื้นที่สุราษฎร์ธานีจะได้รวบรวมและพิจารณาให้ความเห็นก่อนนำเสนอคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อพิจารณาต่อไป หากผู้ร้องได้ยื่นความประสงค์ขอรับจัดสรรที่ดินราชพัสดุแปลงดังกล่าว ตามประกาศจังหวัดสุราษฎร์ธานี วันที่ 27 มีนาคม 2560 แล้ว จึงอยู่ในกระบวนการพิจารณาคุณสมบัติผู้ได้รับสิทธิการจัดสรรที่ดินของ คทช.จ.สฎ. และเมื่อ คทช.จ.สฎ. ได้ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับการจัดสรรที่ดินแล้ว สำนักงานธนารักษ์พื้นที่สุราษฎร์ธานี จะจัดทำสัญญาเช่าที่ดินราชพัสดุแปลงดังกล่าว ตามแนวทางและหลักเกณฑ์ของ คทช. และกฎหมายและระเบียบของกรมธนารักษ์ที่กำหนดต่อไป</p> <p>สำหรับราษฎรที่ผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติเพื่อให้ได้รับการจัดสรรที่ดิน หากไม่มีรายชื่อในการจัดสรรที่ดินราชพัสดุแปลงดังกล่าว อันเนื่องมาจากจำนวนพื้นที่จากการวางผังมีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับรายชื่อผู้ที่มีสิทธิได้รับการจัดสรรที่ดิน สำนักงานธนารักษ์พื้นที่สุราษฎร์ธานีได้ตรวจสอบพบว่าที่ดินราชพัสดุแปลงอื่น ๆ จะดำเนินแนวทางในการจัดสรรที่ดินทำกินให้ราษฎรผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกินได้รับสิทธิการเช่าประเภทที่ดินราชพัสดุ ตามกระบวนการขั้นตอนการจัดที่ดินของ คทช. ต่อไป</p>

	<p>(1.2) ตามที่ กสม. ได้รายงานผลการตรวจสอบดังกล่าว แจ้งว่า ผู้ร้องอ้างว่ามีบุคคลเข้าไปเผาทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างเหตุการณ์เกิดขึ้นในช่วงระหว่างวันที่ 5-25 เมษายน 2563 โดยมีรายละเอียดชื่อเจ้าของทรัพย์สินและสิ่งปลูกสร้างที่ถูกทำลายตามเอกสารของผู้ร้องทั้งสอง ฉบับลงวันที่ 26 เมษายน 2564 แต่ไม่ทราบว่ามีกลุ่มบุคคลที่เข้ามาทำลายเป็นใคร ซึ่งสถานีตำรวจภูธรเคียนซาได้ชี้แจงข้อเท็จจริง สรุปว่าได้มอบหมายให้ฝ่ายสืบสวนข้อเท็จจริงโดยสืบสวนและสอบปากคำบุคคลที่ทราบข้อมูลและอาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว จำนวน 8 ปาก แจ้งว่า ในช่วงระหว่างวันที่ 5-25 เมษายน 2563 ไม่มีเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น ทั้งนี้ จากพยานหลักฐานที่ปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของ กสม. เชื่อได้ว่ามีการทำลายหรือรื้อถอนทรัพย์สินและสิ่งปลูกสร้างของผู้ร้องทั้งสองกับพวกในพื้นที่พิพาท ท้องที่ตำบลบ้านเสด็จ และตำบลรัฐคามวารี อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จริง แต่ไม่อาจชี้ชัดได้ว่า บุคคลในกลุ่มหรือฝ่ายใดเป็นผู้กระทำความผิด ซึ่งการทำลายทรัพย์สินและสิ่งปลูกสร้างตามกรณีที่เกิดขึ้นย่อมถือเป็นการละเมิดต่อสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญให้การรับรองและคุ้มครองไว้ จึงถือเป็นหน้าที่ของผู้ถูกร้องและเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในพื้นที่ โดยจะต้องดำเนินการไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จึงได้แจ้งให้ตำรวจภูธรจังหวัดสุราษฎร์ธานีและสถานีตำรวจภูธรเคียนซา สืบสวนหาผู้กระทำความผิดกรณีที่มีกลุ่มบุคคลเข้าไปทำลาย รื้อถอนทรัพย์สินและสิ่งปลูกสร้างของกลุ่มผู้ร้อง เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป</p> <p>(2) สถานีตำรวจภูธรเคียนซา แจ้งว่า การสืบสวนสอบสวนผู้กระทำความผิด กรณีมีกลุ่มบุคคลเข้าไปทำลายหรือรื้อถอนทรัพย์สิน สิ่งปลูกสร้าง โดยมอบหมายให้ พันตำรวจโท พล ขำโพธิ์ทัย รองผู้กำกับการสืบสวนสถานีตำรวจภูธรเคียนซา ดำเนินการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อให้ได้ทราบข้อเท็จจริงที่ละเอียดและแน่ชัด ผลการตรวจสอบไม่พบการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรเคียนซา แต่อย่างใด และได้สอบปากคำบันทึกคำให้การในชั้นสืบสวนผู้ร้องที่ 1 และพยานผู้เห็นเหตุการณ์ โดยผู้เห็นเหตุการณ์ได้ยืนยันว่า ราษฎรเป็นผู้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกจากพื้นที่พิพาทด้วยตนเอง ไม่ได้มีกลุ่มบุคคลหรือหน่วยงานสังกัดใดเข้าไปรื้อถอนแต่อย่างใด</p>
--	--

<p>กรณี 17 เสรีภาพในการติดต่อสื่อสาร อันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการส่งจดหมายผู้ต้องขังชาวต่างประเทศไปยังสถานเอกอัครราชทูตล่าช้า (รายงานฯ ที่ 202/2564)</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นผู้ต้องขังเรือนจำกลางบางขวาง สัญชาติไนจีเรีย มีความประสงค์จะส่งจดหมายฉบับลงวันที่ 4 มกราคม 2564 ไปยังสถานเอกอัครราชทูตสหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรียประจำประเทศไทย เพื่อร้องเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานเรือนจำที่ละเมิดต่อเสรีภาพในการนับถือศาสนาของ</p>

	<p>ผู้ต้องขัง เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2564 เจ้าหน้าที่ของเรือนจำกลางบางขวาง (ผู้ถูกร้อง) ได้แจ้งให้ผู้ร้องถอนจดหมายฉบับดังกล่าว เนื่องจากเป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานเรือนจำ และหากผู้ร้องยังคงประสงค์ที่จะส่งจดหมายก็จะมีการทำบันทึกเตือน ผู้ร้องยืนยันที่จะส่งจดหมายร้องเรียนต่อไป ผู้ถูกร้องจึงได้ส่งจดหมายของผู้ร้องไปยังสถานเอกอัครราชทูตสหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรียประจำประเทศไทยตามคำร้องขอ ผู้ร้องเห็นว่ากระบวนการดังกล่าวทำให้การส่งจดหมายร้องเรียนของผู้ร้องเป็นไปด้วยความล่าช้า</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า กระบวนการดำเนินงานของเรือนจำกลางบางขวางเกี่ยวกับการส่งจดหมายของผู้ร้อง ตั้งแต่วันที่ 26 มกราคม 2564 ที่ผู้อำนวยการส่วนควบคุมผู้ต้องขัง ส่วนที่ 1 ได้ส่งเรื่องให้ผู้อำนวยการส่วนทัณฑปฏิบัติดำเนินการเสนอผู้บัญชาการเรือนจำกลางบางขวางเพื่อมีหนังสือนำส่งจดหมายของผู้ร้องตามระเบียบปฏิบัติ จนถึงวันที่เรือนจำกลางบางขวางมีหนังสือนำส่งจดหมายของผู้ร้องออกไปภายนอกเรือนจำถึงสถานเอกอัครราชทูตสหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรียประจำประเทศไทย เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564 นั้น นับเป็นเวลาถึง 21 วัน ที่เรือนจำกลางบางขวางไม่ได้ดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับจดหมายร้องเรียนของผู้ร้องเลย ทั้งที่ผู้ร้องได้แจ้งยืนยันต่อผู้ถูกร้องถึงความประสงค์ในการส่งจดหมายร้องเรียนต่อไป และผู้บัญชาการเรือนจำกลางบางขวางก็ได้รับทราบถึงความประสงค์ของผู้ร้องแล้ว และเมื่อพิจารณาถึงว่าจดหมายของผู้ร้องเป็นเพียงการร้องเรียนการปฏิบัติของเรือนจำต่อผู้ต้องขังสัญชาติไนจีเรียรายหนึ่ง โดยไม่สอดคล้องตามหลักศาสนา โดยที่ไม่ปรากฏว่าจดหมายร้องเรียนดังกล่าวมีเนื้อหาที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยของเรือนจำ หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ที่เจ้าพนักงานเรือนจำจะสามารถระงับหรือชะลอการส่งจดหมายได้ตามข้อบังคับเรือนจำกลางบางขวาง ว่าด้วยการตรวจสอบจดหมาย เอกสาร พัสดุภัณฑ์ หรือสิ่งสื่อสารอื่นหรือสกัดกั้นการติดต่อสื่อสารทางโทรคมนาคม หรือโดยทางใด ๆ ซึ่งมีถึงหรือจากผู้ต้องขังของเรือนจำกลางบางขวาง พ.ศ. 2563 ดังนั้น การที่เรือนจำกลางบางขวางไม่ได้ดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับจดหมายร้องเรียนของผู้ร้องเป็นระยะเวลาถึง 21 วัน จึงถือเป็นการปฏิบัติงานที่ล่าช้าอันกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ร้องที่จะได้รับการอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมจากเรือนจำในการสื่อสารกับสถานทำการทางกงสุลที่ตนเป็นผู้มีสัญชาติโดยไม่ชักช้า ตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางกงสุล และข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners) หรือข้อกำหนดแมนเดลา (Mandela Rules)</p> <p>อย่างไรก็ดี กสม. มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานที่ล่าช้าของเรือนจำเกี่ยวกับการส่งจดหมายของผู้ร้องดังกล่าว ยังไม่ถึงกับเป็นการละเมิดสิทธิในการติดต่อสื่อสารของผู้ร้อง เนื่องจากเรือนจำกลางบางขวางยังคงดำเนินการส่งจดหมายร้องเรียนออกไปถึงสถานเอกอัครราชทูตสหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรียประจำประเทศไทยตามความประสงค์ของผู้ร้อง โดยไม่มีการตัดทอน หรือแก้ไขข้อความในจดหมาย ประกอบกับจดหมายร้องเรียนของ</p>

	<p>ผู้ร้องมีเนื้อหาที่ระบุถึงความเดือดร้อนของผู้ต้องขังอื่น ไม่ใช่ความเดือดร้อนของผู้ร้องเอง ซึ่งการที่เรือนจำดำเนินการส่งจดหมายล่าช้านี้ไม่ได้มีผลกระทบต่อผู้ร้องได้รับความเสียหายหรือเสียสิทธิประโยชน์ในทางอื่นใดอีกนอกจากการทำให้จดหมายของผู้ร้องถูกส่งออกไปภายนอกเรือนจำโดยใช้ระยะเวลามากขึ้นเท่านั้น ในชั้นนี้ จึงยังไม่ปรากฏว่าเรือนจำกลางบางขวางและผู้ถูกร้องได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ร้อง แต่เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้การส่งจดหมายของผู้ต้องขังเป็นไปด้วยความล่าช้าในลักษณะเช่นเดียวกันนี้อีก โดยเฉพาะกรณีของผู้ต้องขังชาวต่างประเทศ ที่อาจมีประเด็นเรื่องผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเข้ามาเกี่ยวข้อง รวมถึงเพื่อให้การปฏิบัติงานในภาพรวมของเรือนจำในฐานะส่วนราชการที่มีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน มีการดำเนินการที่เป็นไปโดยสอดคล้องตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 จึงมีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อกรมราชทัณฑ์ ในฐานะหน่วยงานบังคับบัญชาที่สามารถกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ และเรือนจำกลางบางขวางตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3)</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) กรณีที่ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศมีความประสงค์จะส่งจดหมายถึงเจ้าหน้าที่ในคณะผู้แทนทางการทูตหรือคณะทำการทางกงสุล กรมราชทัณฑ์ต้องกำชับให้เรือนจำหรือทัณฑสถานทุกแห่งดำเนินการส่งจดหมายของผู้ต้องขังดังกล่าวออกไปโดยไม่ล่าช้า</p> <p>(2) ให้กรมราชทัณฑ์ดำเนินการออกระเบียบหรือแนวปฏิบัติเพื่อกำหนดขั้นตอน และระยะเวลาปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการตรวจสอบจดหมายของผู้ต้องขังทั้งที่มีสัญชาติไทยและผู้ต้องขังชาวต่างประเทศให้มีความชัดเจน โดยในการพิจารณาเกี่ยวกับการกำหนดขั้นตอน และระยะเวลาในการดำเนินการนั้น ควรคำนึงถึงความสอดคล้องตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 โดยเฉพาะการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็น รวมถึงการอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน เพื่อป้องกันการใช้ดุลพินิจในการดำเนินการตามอำเภอใจของเจ้าหน้าที่ของเรือนจำ ที่อาจส่งผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ต้องขัง ทั้งนี้ เมื่อได้ดำเนินการออกระเบียบหรือแนวปฏิบัติแล้ว ควรดำเนินการประกาศให้ผู้ต้องขังทราบเป็นการทั่วไปด้วย</p> <p>(3) ให้เรือนจำกลางบางขวางดำเนินการประชาสัมพันธ์หรือสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้ต้องขัง โดยควรจะมีการอธิบายเหตุผล ความจำเป็น ขั้นตอน และความคืบหน้าเกี่ยวกับกระบวนการติดต่อสื่อสารทางจดหมายของผู้ต้องขังกับบุคคลภายนอก ให้แก่ผู้ต้องขังทราบอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้ต้องขังเกิดความเข้าใจต่อการปฏิบัติงานของเรือนจำ อันจะช่วยลดความขัดแย้งหรือการร้องเรียนในลักษณะเดียวกันนี้อีก</p>

<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>กรมราชทัณฑ์ แจ้งว่า กรมราชทัณฑ์มีหนังสือไปยังเรือนจำและทัณฑสถาน เพื่อกำชับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานเรือนจำ กรณีที่ผู้ต้องขังชาวต่างประเทศมีความประสงค์จะส่งจดหมายถึงเจ้าหน้าที่ในคณะผู้แทนทางการทูตหรือกงสุล ให้ดำเนินการส่งจดหมายของผู้ต้องขังออกไปโดยไม่ชักช้า โดยให้เป็นไปตามแนวทางการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวต่างประเทศและคู่มือการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชาวต่างประเทศสำหรับเจ้าพนักงานเรือนจำ โดยเคร่งครัด ในส่วนของเรือนจำบางขวางให้ประชาสัมพันธ์หรือสื่อสารทำความเข้าใจในกระบวนการติดต่อสื่อสารทางจดหมายของผู้ต้องขังกับบุคคลภายนอกให้แก่ผู้ซึ่งทราบอย่างชัดเจน และเกิดความเข้าใจต่อการปฏิบัติงานของเรือนจำ และกรมราชทัณฑ์จะดำเนินโครงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย โดยจะได้นำข้อเสนอแนะของ กสม. ไปประกอบการปรับปรุงระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยการตรวจสอบจดหมาย เอกสาร พัสตุภัณฑ์ หรือสิ่งสื่อสารอื่น หรือสกัดกั้นการติดต่อสื่อสารทางโทรคมนาคมหรือโดยทางใด ๆ ซึ่งมีถึงหรือจากผู้ต้องขัง พ.ศ. 2561 ให้มีกรอบระยะเวลาดำเนินการที่ชัดเจน ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว จะประกาศให้ผู้ต้องขังทราบเป็นการทั่วไป และแจ้งไปยังสำนักงาน กสม. ให้ทราบด้วย</p>
--	--

<p>กรณี 18 สิทธิพลเมืองอันเกี่ยวเนื่องกับสิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีขอความคุ้มครองให้นักปกป้องสิทธิมนุษยชน กลุ่มสหพันธ์เกษตรกรภาคใต้ (รายงานฯ ที่ 5/2565)</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า เมื่อประมาณเดือนกันยายน-ตุลาคม 2563 มีบุคคลเฝ้าติดตามสอบถามความเคลื่อนไหวของแกนนำสหพันธ์เกษตรกรภาคใต้ และเข้ามาก่อวุ่น ปลูกสิ่งก่อสร้าง ในพื้นที่ชุมชนสันติพัฒนาโดยที่สมาชิกชุมชนสันติพัฒนาไม่ยินยอม ต่อมาเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2563 เกิดเหตุมีชายไม่ทราบว่าเป็นผู้ใดพยายามเข้ามาในพื้นที่ชุมชนสันติพัฒนา ขับรถจักรยานยนต์ลักษณะคล้ายพยายามก่อวุ่น และเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2563 เกิดเหตุมีคนร้ายใช้อาวุธปืนจ่อที่ศีรษะ สมาชิกชุมชนสันติพัฒนารายหนึ่งและขับรถยนต์หลบหนีไป</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>กสม. พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้</p> <p>(1) เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองมีหน้าที่คุ้มครองความปลอดภัยให้แก่ประชาชนจากรูปแบบการกระทำที่มีลักษณะเป็นการคุกคามในทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการข่มขู่ด้วยวาจา การทำร้ายร่างกาย รวมถึงตลอดถึงการฆาตกรรม และมีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายเพื่อนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษ หรือป้องปรามไม่ให้เกิดการกระทำเช่นนั้น</p> <p>(2) กสม. ได้ประสานขอให้มีการติดตั้งจุดตรวจหลัก (ตู้แดง) ในพื้นที่ชุมชนสันติพัฒนาตามที่ผู้ร้องได้ร้องขอแล้ว และสถานีตำรวจภูธรบางสวรรค์ในฐานะเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สมควรติดตั้ง โดยให้เหตุผลในเรื่องลักษณะพื้นที่ซึ่งยังมีประเด็นพิพาทเกี่ยวกับการอ้างสิทธิในที่ดิน เส้นทางเดินทางมีระยะทางไกล และพื้นที่</p>

	<p>อยู่นอกเขตชุมชน ซึ่งเป็นข้อจำกัดที่ไม่สามารถจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจตามวงรอบได้ อย่างไรก็ตาม จากการลงพื้นที่ตรวจสอบพบว่า ประชาชนผู้อยู่อาศัยในชุมชนสันติพัฒนาที่ต้องสัญจรผ่านเส้นทางเปลี่ยวเป็นประจำซึ่งมีจำนวนกว่า 246 คน จำนวน 79 หลังคาเรือน และแม้ว่าชุมชนสันติพัฒนาจะไม่ได้ตั้งอยู่ในเขตชุมชน แต่ระยะทางการเดินทางระหว่างชุมชนสันติพัฒนากับเขตชุมชนก็ไม่ได้ไกลหรือสูงชันมากจนเกินกว่าที่สถานีตำรวจภูธรบางสวรรค์จะสามารถจัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจได้ ทั้งนี้ หากไม่สามารถออกตรวจตราพื้นที่ตามวงรอบปกติได้ ก็อาจพิจารณาออกตรวจพื้นที่อย่างสม่ำเสมอตามสมควรแทน อีกทั้งยังพบว่า สถานีตำรวจภูธรชัยบุรีได้มีการติดตั้งจุดตรวจหลัก (ตู้แดง) ในพื้นที่ชุมชนคลองไทรพัฒนาซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีประเด็นพิพาทเกี่ยวกับการอ้างสิทธิในที่ดินเช่นกัน ซึ่งการติดตั้งจุดตรวจหลัก (ตู้แดง) ดังกล่าวช่วยบรรเทาความกดดันและความตึงเครียดของประชาชนในชุมชนคลองไทรพัฒนาลงได้</p> <p>ดังนั้น เพื่อเนการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของบุคคล ตลอดจนคลายความรู้สึกกังวลและไม่ไว้วางใจของประชาชน อีกทั้งเพื่อประโยชน์ในการป้องปรามเหตุที่อาจมีผู้ร้ายข่มขู่หรือลอบทำอันตรายต่อชีวิตและร่างกายของประชาชนอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนไม่ให้เกิดซ้ำอีก จึงมีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมป่าไม้ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) ประกอบมาตรา 42</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำกับดูแลให้สถานีตำรวจภูธรชัยบุรีและสถานีตำรวจภูธรบางสวรรค์จัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าตรวจตราความปลอดภัยในพื้นที่ชุมชนคลองไทรพัฒนาและชุมชนสันติพัฒนาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยสับเปลี่ยนวันออกตรวจให้แตกต่างกันในแต่ละสัปดาห์ และในการออกตรวจขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจแต่งกายในเครื่องแบบรวมทั้งใช้ยานพาหนะของทางราชการเป็นสำคัญ</p> <p>(2) ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาสั่งการตำรวจภูธรจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทบทวนผลการพิจารณา กรณีการติดตั้งจุดตรวจหลัก (ตู้แดง) ในพื้นที่ชุมชนสันติพัฒนาอีกครั้ง</p> <p>(3) ในกรณีที่หากชุมชนสันติพัฒนาได้ยื่นคำขอเกี่ยวกับการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดแล้ว ให้กรมป่าไม้พิจารณาอนุญาตให้ชุมชนสันติพัฒนาติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดตามแนวเส้นทางที่ใช้สัญจรซึ่งเป็นบริเวณที่ดินในความครอบครองของกรมป่าไม้ ในระหว่างที่การแก้ไขปัญหาการจัดสรรที่ดินให้แก่ประชาชนยังไม่แล้วเสร็จ</p>
<p>ความสำเร็จ/ความก้าวหน้าในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>กรมป่าไม้ แจ้งว่า การขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ สามารถดำเนินการได้ ดังนี้</p> <p>(1) กรณีพื้นที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ให้ดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข</p>

	<p>การขออนุญาตและการอนุญาตให้เข้าใช้ประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2563</p> <p>(2) กรณีพื้นที่อยู่ในเขตป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 และในเขตป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติให้ดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. 2558</p>
--	--

กรณีที่ 19 เสรีภาพในการติดต่อสื่อสารและสิทธิของผู้ต้องขัง กรณีกล่าวอ้างว่า ไม่ได้รับอนุญาตให้เยี่ยมและติดต่อสื่อสารกับผู้ต้องขัง (รายงานฯ ที่ 40/2565)	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า ภายหลังจากที่ประเทศไทยพบการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ผู้ถูกร้อง) ทัณฑสถานหญิงกลางได้ประกาศงดการเยี่ยมญาติแบบปกติ และได้นำระบบการเยี่ยมญาติผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์ (LINE Application) มาใช้ทดแทน แต่เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน 2564 ผู้ร้องไม่สามารถเข้าเยี่ยมคนรักของตนซึ่งเป็นผู้ต้องขังอยู่ที่ห้องควบคุมของผู้ถูกร้องได้ เนื่องจากมีการยกเลิกการขอเยี่ยมผู้ต้องขังผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์ จึงทำให้ผู้ร้องรู้สึกเป็นกังวลต่อสวัสดิภาพของคนรักเป็นอย่างมาก ผู้ร้องเห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวของผู้ถูกร้องเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ต้องขังที่จะได้รับการเยี่ยมและติดต่อจากญาติ</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องได้งดบริการเยี่ยมญาติผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์ในเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน 2564 เพื่อเป็นการดำเนินมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การกำหนดมาตรการดังกล่าวย่อมส่งผลให้การเข้าเยี่ยมผู้ต้องขังในทุกรูปแบบถูกยกเลิกไปโดยสิ้นเชิงโดยไม่มีมาตรการทางเลือกอื่นที่สามารถนำมาใช้ทดแทนได้ในช่วงเวลาระหว่างนั้น ทำให้เหลือเพียงแต่การติดต่อทางจดหมายเท่านั้นที่ผู้ต้องขังจะสามารถใช้สื่อสารกับญาติหรือเพื่อนของตน ซึ่งก็ย่อมมีข้อจำกัดเกี่ยวกับกระบวนการตรวจสอบเนื้อหา ทำให้ต้องใช้เวลานานในการสื่อสารระหว่างกัน และโดยลักษณะเฉพาะการของการติดต่อสื่อสารทางจดหมายนั้นก็ไม่น่าจะนำมาใช้ทดแทนการเยี่ยมแบบปกติหรือการเยี่ยมผ่านแอปพลิเคชันไลน์ได้ ประกอบกับหากพิจารณาอย่างรอบด้านถึงความจำเป็นของการกำหนดมาตรการงดเยี่ยมญาติผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าผู้ถูกร้องสามารถเลือกใช้มาตรการอื่นที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิของผู้ต้องขังน้อยกว่านี้ได้โดยที่ไม่จำเป็นจะต้องงดการให้บริการเยี่ยมญาติผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์ เช่น การติดตั้งระบบการเยี่ยมญาติผ่านแอปพลิเคชันไลน์ไว้ภายในแดนควบคุมผู้ต้องขังแต่ละแดน โดยที่ผู้ต้องขังไม่ต้องออกจากแดนที่ตนเองถูกควบคุมอยู่มายังอาคารเยี่ยมญาติ ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดการเคลื่อนย้ายผู้ต้องขังออกไปนอกแดนโดยไม่จำเป็น อันจะส่งผลต่อมาในการช่วยลดความเสี่ยงของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ภายในสถานที่ของผู้ถูกร้องได้ในทางหนึ่ง และหากมีการเตรียมการที่ดีเพียงพอผู้ถูกร้องก็ย่อมสามารถวางแผนงานเพื่อจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการติดตั้งระบบการเยี่ยมญาติผ่านแอปพลิเคชันไลน์ในแดนควบคุมผู้ต้องขังได้ เนื่องจากสถานการณ์</p>

	<p>การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้วตั้งแต่ในช่วงต้นปี 2563 ดังนั้น การออกมาตรการงดให้บริการเยี่ยมญาติในช่วงเวลาดังกล่าวของผู้ถูกร้องจึงเป็นการดำเนินมาตรการที่ไม่สอดคล้องกับหลักความจำเป็นและไม่ได้สัดส่วนกับผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสิทธิของผู้ต้องขังและญาติของผู้ต้องขัง อันถือเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ต้องขังที่จะได้รับการเยี่ยมจากญาติหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับตน</p> <p>อย่างไรก็ตาม ผู้ถูกร้องได้เปิดให้มีการเยี่ยมญาติผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์อีกครั้งตั้งแต่วันที่ 23 มิถุนายน 2564 โดยหลังจากนั้นก็ไม่มีพบว่าผู้ถูกร้องได้งดให้บริการเยี่ยมญาติผ่านช่องทางดังกล่าวอีก และเมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้บรรเทาลงไปบางส่วน ผู้ถูกร้องก็ได้เปิดให้มีการเยี่ยมญาติแบบปกติในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2564 ซึ่งจากการสอบถามข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้ร้อง ก็ได้รับทราบว่าผู้ร้องสามารถเยี่ยมคนรักของตนผ่านแอปพลิเคชันไลน์ได้แล้ว จึงเป็นเรื่องที่ผู้ถูกร้องได้แก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นตามความเหมาะสมแล้ว อันเป็นกรณีตามมาตรา 39 (5) ประกอบมาตรา 39 ววรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ที่บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสั่งยุติเรื่อง หากเป็นเรื่องที่มีการแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสมแล้ว จึงมีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อกรมราชทัณฑ์และผู้ถูกร้อง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) ประกอบมาตรา 42</p> <p>ทั้งนี้ กสม. มีข้อสังเกตว่า ข้อจำกัดให้ญาติสามารถเข้าเยี่ยมผู้ต้องขังผ่านแอปพลิเคชันไลน์ได้เพียงเดือนละ 1 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 10 นาทีนั้น อาจไม่เพียงพอต่อการสอบถามสภาพความเป็นอยู่ระหว่างญาติกับผู้ต้องขัง และไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง และข้อกำหนดแมนเดลา ข้อกำหนด 58 ที่กำหนดให้ผู้ต้องขังมีสิทธิได้รับการเยี่ยมจากครอบครัวและเพื่อนของตนตามระยะเวลาที่เหมาะสมประกอบกับระเบียบกรมราชทัณฑ์ไม่ได้ระบุรายละเอียดจำนวนครั้ง และระยะเวลาในการเข้าเยี่ยมไว้ การอนุญาตขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของหน่วยงาน ซึ่งอาจแตกต่างกันไป</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) ให้กรมราชทัณฑ์และผู้ถูกร้องปรับปรุงเงื่อนไขในการเข้าเยี่ยมผู้ต้องขังผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจำนวนครั้งที่ญาติจะสามารถเข้าเยี่ยมได้ และระยะเวลาที่สามารถเยี่ยมได้ในแต่ละครั้ง ซึ่งจะต้องมีความแตกต่างจากการเยี่ยมแบบปกติให้น้อยที่สุดเท่าที่จะสามารถดำเนินการได้</p> <p>(2) ให้กรมราชทัณฑ์จัดหางบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อปรับปรุงการให้บริการเยี่ยมญาติผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์ให้เพียงพอกับจำนวนผู้ต้องขังใน</p>

	<p>แต่ละเรือนจำและทัณฑสถาน โดยเฉพาะจะต้องสามารถรองรับการเยี่ยมผู้ต้องขังได้อย่างสะดวกแม้จะอยู่ในระหว่างสถานการณ์ของโรคระบาด</p> <p>(3) ให้กรมราชทัณฑ์แสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น เช่น สำนักงานยุติธรรมจังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อให้ญาติของผู้ต้องขังใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งระบบและเครื่องมืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานนั้น ๆ เข้าเยี่ยมผู้ต้องขังผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนด อันจะเป็นการช่วยลดข้อจำกัดของญาติในการเข้าถึงเครื่องมือสื่อสารหรือเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ติดต่อสื่อสารกับผู้ต้องขัง</p>
<p>ความสำเร็จ/ ความก้าวหน้าในการ คุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) ทัณฑสถานหญิงกลาง มีหนังสือ ที่ ยธ ๐๗๒๘/๖๔๒๔ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๕ แจ้งว่า ในช่วงสถานการณ์ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการติดต่อสื่อสารกับผู้ต้องขัง ซึ่งทัณฑสถานหญิงกลางได้ดำเนินการตรวจสอบ และปรับปรุงเงื่อนไขรวมทั้งเพิ่มช่องทางการอนุญาตให้ผู้ต้องขังติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอกให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว</p> <p>(2) กรมราชทัณฑ์ มีหนังสือ ที่ ยธ ๐๗๐๑.๑/๒๕๖๓๙ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๕ แจ้งว่า กลุ่มงานประชาสัมพันธ์และการสื่อสารได้ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์รูปแบบและขั้นตอนการเยี่ยมญาติเพื่อให้ประชาชนทั่วไปทราบผ่านช่องทางต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และทัณฑสถานหญิงกลางได้ดำเนินการตรวจสอบและปรับปรุงเงื่อนไข รวมทั้งเพิ่มช่องทางการอนุญาตให้ผู้ต้องขังติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอก ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว</p>

<p>กรณีที่ 20 สิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย กรณีกล่าวอ้างว่าผู้ต้องขังเข้าใหม่มีร่องรอยการถูกทำร้ายร่างกาย และบังคับข่มขู่ให้รับสารภาพ (รายงานฯ ที่ 65/2565)</p>	
<p>ประเด็นการร้องเรียน</p>	<p>กสม. ได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกล่าวอ้างว่า เมื่อวันที่ 27 (ที่ถูกคือวันที่ 28) กันยายน 2564 เวลา 20.30 นาฬิกา ผู้ร้องถูก เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจับกุม สถานีตำรวจนครบาลดินแดง (ผู้ถูกร้อง) จับกุมในคดีข้อหาเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งขณะจับกุม ผู้ถูกร้องทำร้ายร่างกายและบังคับข่มขู่ผู้ร้องให้รับสารภาพ ผู้ร้องเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกร้องดังกล่าวนี้ เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน</p>
<p>การดำเนินการ</p>	<p>กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ร้องไม่ประสงค์ให้ กสม. ตรวจสอบอีกต่อไป กรณีนี้จึงเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 39 (7) ประกอบมาตรา 39 วรรคสอง และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. 2561 ข้อ 17 วรรคสอง (4) ประกอบข้อ 17 วรรคสาม ซึ่งกำหนดให้ กสม. ส่งยุติเรื่อง หากเป็นเรื่องที่ผู้ได้รับความเสียหายไม่ประสงค์ให้ตรวจสอบ</p>

	<p>อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมานและการกระทำอื่น ๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อระงับและยับยั้งการกระทำทรมานและทารุณกรรมในทุกรูปแบบและทุกสถานการณ์ โดยอนุสัญญาดังกล่าวได้กำหนดค่านิยมของการทรมานไว้ ซึ่งองค์ประกอบหนึ่งของการกระทำทรมาน คือมีเจตนาเพื่อมุ่งประสงค์ให้ได้ซึ่งข้อสนเทศหรือคำสารภาพจากบุคคลนั้นหรือจากบุคคลที่สาม กรณีตามคำร้องนี้จึงมีข้อสังเกตเกี่ยวกับพฤติการณ์ของผู้ถูกร้องในการเข้าจับกุมตัวผู้ร้อง ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างมาแต่แรกว่าถูกทำร้ายและข่มขู่ให้รับสารภาพ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานภาพถ่ายบาดแผลของผู้ร้องก่อนเข้ามาภายในทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง ตามหนังสือทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง ที่ ยธ ๐๗๑๑/๑๒๔๙ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๔ โดยพฤติการณ์ดังกล่าวอาจเป็นการกระทำในลักษณะของการทรมานตามอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมานและการกระทำอื่น ๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ดังนั้น กสม. จึงมีมติให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 247 (3) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 26 (3) ประกอบมาตรา 42</p>
<p>ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>(1) ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเน้นย้ำผู้ถูกร้องให้ระมัดระวังการใช้อำนาจในการจับกุมให้เป็นไปตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความสะดวกธรรมชาติในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวนและมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เรงรัดการสอบสวนคดีอาญา บทที่ 2 การอำนวยความสะดวกธรรมชาติในคดีอาญา ข้อ 3 การจับ</p> <p>(2) ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ถูกผู้ถูกร้องทำร้ายและข่มขู่ให้รับสารภาพ โดยขอให้นำข้อสังเกตของ กสม. ไปประกอบการพิจารณาตามหน้าที่และอำนาจต่อไป</p>
<p>ความสำเร็จ/ความก้าวหน้าในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน</p>	<p>สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยกองคดีอาญา แจ้งว่า ได้มีหนังสือแจ้งไปยังกองบัญชาการตำรวจนครบาลให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงพร้อมทั้งรายงานผลดำเนินการให้สำนักงาน กสม. ทราบโดยตรงแล้ว</p>